

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI ve ÖĞRETİM BİLİM DALI

YAPILANDIRMACI YAKLAŞIMA GÖRE HAZIRLANAN
EĞİTSEL VE SOSYAL KULÜPLERİN AMAÇLARINA
ULAŞMA DÜZEYİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Volkan KARAKAYA

TEZ YÖNETİCİSİ

Doç. Dr. Ali Osman ENGİN

KARS-2012

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI ve ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

YAPILANDIRMACI YAKLAŞIMA GÖRE HAZIRLANAN
EĞİTSEL VE SOSYAL KULÜPLERİN AMAÇLARINA
ULAŞMA DÜZEYİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ
(Kars İli Örnekleme)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Volkan KARAKAYA

TEZ YÖNETİCİSİ
Doç. Dr. Ali Osman ENGİN

KARS-2012

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Volkan KARAKAYA' ya ait "Yapılandırmaçı Yaklaşımına Göre Hazırlanan Eğitsel ve Sosyal Kulüplerin Amaçlarına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri" konulu çalışma, jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Öğretim Üyesinin Ünvanı, Adı ve Soyadı

İmza

Doç.Dr. Ali Osman ENGİN

Yard.Doç.Dr. Ahmet ÖZMEN

Yard.Doç.Dr.Meheddin İSPİR

Bu tezin kabulü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun/...../200 tarih ve/..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

UYGUNDUR

...../...../.....

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

YAPILANDIRMACI YAKLAŞIMA GÖRE HAZIRLANAN EĞİTSEL VE SOSYAL KULÜPLERİN AMAÇLARINA ULAŞMA DÜZEYİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

(Kars İli Örnekleme)

Özet. Bu araştırma, devlet okullarında, Eğitici Kol Çalışmalarının amaçlarına ulaşmasında, yeterlilik düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada söz konusu çalışmaların yeterliliğinin, öğretmen gözüyle değerlendirilmesi yapılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla da Kars merkezde görev yapan öğretmenler üzerinde bir anket çalışması yapılmıştır. Verilerin analizi SPSS paket programı ile t-testi uygulanarak yapılmıştır. Verilerden elde edilen sonuçlara göre; Eğitici Kol Çalışmalarının devlet okullarında istenilen düzeyde ve nitelikte yapılıp yapılmadığı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca grupta çalışma zevki aşılama, planlı ve düzenli çalışma alışkanlığı kazandırma, demokratik tutum ve alışkanlıklar kazandırma gibi konularda, devlet okullarının hangi etkililik düzeyinde olduğu belirlenmeye çalışılmıştır.

Okulların amacı bireyi çok yönlü yetiştirmektir. Okullar çocukların sosyal, duygusal, bilişsel yönlerinin gelişmesini sağlar. Yenilenen eğitim programıyla ders ve ders dışı etkinlikler daha da önem kazanmıştır. Okullarda ders dışı etkinlik olarak en çok kulüp çalışmalarına yer verilmektedir. Kulüp çalışmaları, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; Öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarına, Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine, yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmanın yanında; İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme, kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini belirleyebilme, yeteneklerini geliştirebilme, bunları kendisinin ve toplumun yararına kullanabilme, kendine ve çevresindekilere güven duyabilme, plânlı çalışma alışkanlığı kazanabilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli kullanabilme, aldığı görevi istekle yapabilme ve sorumluluk alabilme gibi davranışları kazandırmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Toplum hizmeti, Eğitici kol çalışmaları, Demokratik tutum.

The teachers' Point of Views Related to Reaching the Aims of Educational and Social Clubs Organized According to Constructive Approach

(Kars City Sample)

IIAbstract: This study was prepared (organized) with the aim of defining ability levels to reach the aims of educative arms (educative studying areas – educative studying branches) in state schools. In this study the efficiency of activities on educative and social clubs were tried to be evaluated according to the teachers' thoughts and point of views. For that reason, a questionnaire was applied to the teachers teaching in Kars city center. The analysis of data handed were formed with the help of SPSS package programme and t test. According to the data handed from the result of the study, it was tried to find out if the activities at state schools were organized successfully or not. On the other hand it was tried to find out what effective level the state schools had about the subjects of injecting group working pleasure, gaining regular and planned working habit, democratic attitude and habitual activities.

The aim of the schools, training the individuals having more than one dimension. The schools provide and help the children to improve their social, emotional and cognitive abilities and successes. The activities with and without courses were become more important with innovated programmes. The schools were interested in educative and social clubs as out of course activities more than the other out of course activities. The club works have aims of training the students have behaviours to be dependent citizens on Atatürk Nationality and principles having a place at the beginning of constitution, beside making and helping them have necessary abilities by developing their special abilities, learning how to respect others' human rights and the democracy principles, knowing himself or herself in details, having ability of defining near and far individual goals, using them in return for herself/himself/humanity, learning to gain planned works habits, learning effective and fertilising/meaningful using of spare time, learning to be aware of responsibilities given by authorities, and so on.

Key Words: Societal services, Educative arm/branch studyings, Democratic manner.

ÖNSÖZ

Bu tezin oluşumunda desteklerini sürekli yanımda hissettiğim aileme ve çalışmamın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen annem Hediye KARAKAYA'ya, çalışma süresince önerileri ile bana yol gösteren Yrd. Doç Dr. İkrım ÇİNAR'a, Prof. Dr. Dursun KAYA'ya, Yrd.Doc.Dr. Ahmet ÖZMEN'e, Yrd.Doç. Meheddin İSPİR'e, uygulamalar sırasında yardımcı olan okul müdürlerine ve ankete katılarak görüşlerini paylaşan tüm öğretmen arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Çalışmam boyunca bana yol gösteren, ilgi ve yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım Doç. Dr. Ali Osman ENGİN'e teşekkür ederim.

ÖZGEÇMİŞ

- 1981 Ardahan ili ıldır İlçesi Yıldırımtepe Köyünde doğdu.
- 1993 Yıldırımtepe Köy İlk Okulu'nu bitirdi.
- 1996 Çıldır Lisesi Ortaokulu'nu tamamladı.
- 1999 Kadıköy Habire Yahşı Lisesi'ni bitirdi.
- 2005 Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi, sınıf öğretmenliği Bölümünden mezun oldu.
- 2009 Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında Yüksek Lisans sınavını kazandı.
- 2012-sürüyor Kars Merkez Cumhuriyet İlköğretim Okulunda Sınıf öğretmeni olarak çalışıyor.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No:

ÖZET	I
ABSTRACT	II
ÖNSÖZ.....	III
İÇİNDEKİLER.....	IV
TABLO, ŞEKİL VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	V
GİRİŞ.....	1-6

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1.Problem Durumu.....	6
1.2.İlgili Literatür.....	7
1.3.Eğitsel Kulüp Çalışmalarının Tarihsel Gelişimi.....	7
1.4. Eğitici Kol Çalışmalarının Günümüzde Uygulama Durumu İle Amaçları ve İlkeleri.....	11
1.4. Araştırmanın Amacı ve Alt Amaçları.....	20
1.5. Problem Cümlesi.....	20
1.6. Araştırmanın Önemi.....	20
1.7. Tanımlar.....	20
1.8. Sınırlılıklar.....	21
1.9. Sayıtlar.....	21
1.10. İlgili Araştırmalar.....	22

İKİNCİ BÖLÜM

2. YÖNTEM	27
2.1. Araştırmanın Modeli.....	27
2.2. Araştırmanın Evrenini ve Örneklemi.....	27
2.3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi.....	28

2.4. Verilerin Analizi.....	28
-----------------------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. BULGULAR VE YORUMLAR	29
-------------------------------	----

3.1. Katılımcılar İle İlgili Bulgular ve Yorum.....	30
---	----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	56
---------------------------	----

4.1. Sonuç.....	56
-----------------	----

4.2. Öneriler.....	58
--------------------	----

KAYNAKÇA.....	59
---------------	----

EKLER.....	62
------------	----

Ek 1: Öğrenci Kulüpleri Çizelgesi.....	61
--	----

Ek 2: Belirli Gün Ve Haftalar Çizelgesi	61
---	----

Ek 3: Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Plânı	65
---	----

Ek 4: Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu	66
--	----

Ek 5: Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporu.....	66
--	----

Ek 6: Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi	68
---	----

Ek 7: Sosyal Etkinlikler Öğrenci Değerlendirme Formu.....	68
---	----

Ek 8: Sosyal Etkinlikler Danışman Öğretmen Değerlendirme Formu.....	69
---	----

Ek 9: Gönüllü Veliler Hangi İşleri Yapabilir	70
--	----

Ek 10: Gönüllü Veli Başvuru Formu	70
---	----

Ek 11: Veli İzin Belgesi	71
--------------------------------	----

Ek 12: Öğretmenlere Yönelik İlköğretim Okullarında Uygulanan Sosyal Kulüplerin Amaçlarına Ulaşma Düzeyini Belirleme Anket.....	72
---	----

Ek 13: Resmi İzin Belgeleri.....	75
----------------------------------	----

TABLolar LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 3.1: Cinsiyetlerine Göre Öğretmenlerin Dağılımı.....	29
Tablo 3.2: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler İnsan haklarına saygı duyulmasını sağlar”	29
Tablo 3.3: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler İnsan haklarına saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verdikleri cevaplara ilişkin ANOVA sonuçları.....	30
Tablo 3.4: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	30
Tablo 3.5: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağlar” sorusuna verilen cevaplarına ilişkin ANOVA sonuçları.....	30
Tablo 3.6: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar ” sorusuna verilen cevapları ilişkisi verilmiştir.....	31
Tablo 3.7 Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar ” sorusuna verilen cevaplarına ilişkin ANOVA sonuçları...	31
Tablo 3.8: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	31
Tablo 3.9: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	32
Tablo 3.10: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	32
Tablo 3.11: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar.” sorusuna verilen cevapların ANOVA sonuçları.....	32
Tablo 3.12: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüple bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	33
Tablo 3.13: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüple bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	33
Tablo 3.14: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	33

Tablo 3.15: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları....	34
Tablo 3.16: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	34
Tablo 3.17: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	35
Tablo 3.18: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	35
Tablo 3.19: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.	35
Tablo 3.20: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.....	35
Tablo 3.21: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi.....	36
Tablo 3.22: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	36
Tablo 3.23: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	36
Tablo 3.24: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.....	37
Tablo 3.25: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA sonuçları...	37
Tablo 3.26: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	37
Tablo 3.27: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları....	38

Tablo 3.28: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.....	38
Tablo 3.29: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	38
Tablo 3.30: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler İnsan haklarına saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verdikleri cevaplar ilişkisi.....	39
Tablo 3.31: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler İnsan haklarına saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verdikleri cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	39
Tablo 3.32: Katılımcıların mesleki kıdemlere göre “Sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımmasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	39
Tablo 3.33: Katılımcıların mesleki kıdemlere göre “Sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımmasını sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları...40	
Tablo 3.34: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar ” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi	40
Tablo 3.35: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA sonuçları.....	41
Tablo 3.36: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	41
Tablo 3.37: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	41
Tablo 3.38: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	41
Tablo 3.39: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar.” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	42
Tablo 3.40: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüple bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	42

Tablo 3.41: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüple bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	42
Tablo 3.42: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	43
Tablo 3.43: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	43
Tablo 3.44: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi..	43
Tablo 3.45: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA sonuçları.....	44
Tablo 3.46: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	44
Tablo 3.47: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	44
Tablo 3.48: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	45
Tablo 3.49: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	45
Tablo 3.50: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	45
Tablo 3.51: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	46

Tablo 3.52: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	46
Tablo 3.53: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	46
Tablo 3.54: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	47
Tablo 3.55: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	47
Tablo 3.56: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	47
Tablo 3.57: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	48
Tablo 3.58: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	48
Tablo 3.59: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.....	48
Tablo 3.60: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler insan haklarına saygı duyulmasını sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	49
Tablo 3.61: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler kişinin güçlü yönlerini tanıyabilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	49
Tablo 3.62: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler geleceğe dönük planlamalar yapılmasını sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	49
Tablo 3.63: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	50
Tablo 3.64: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	50

Tablo 3.65: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	51
Tablo 3.66: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	52
Tablo 3.67: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	52
Tablo 3.68: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	52
Tablo 3.69: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	52
Tablo 3.70: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler toplumsal sorunların çözümü için çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar.....	53
Tablo 3.71: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.....	53
Tablo 3.72: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	54
Tablo 3.73: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	54
Tablo 3.74: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	54
Tablo 3.75: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	55
Tablo 3.76: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi.....	55

KISALTMALAR LİSTESİ

Sd: Serbestlik Derecesi

SPSS: Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paket Programı

X^2 : Ki-Kare

E.K.Ç: Eğitici Kol Çalışmaları

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bilim ve teknolojinin gelişimi ile insan yaşamı hızla değişmiş ve yeni boyutlar kazanmıştır. Sanayileşme ile yeni sorunların ortaya çıktığı, günlük hayata giren yeniliklerin, bireylerde uyum güçlüklerini de beraberinde getirdiği bilinen bir olgudur. Bununla beraber sanayileşme insanların kendilerine ayırabilecekleri serbest zamanları da artırmış, sosyal alanların gelişmesine ve bu bağlamda serbest zaman ve eğitimi, sosyal kulüpler ve sosyal etkinlikler gibi yeni kavramların türemesine katkı sağlamıştır.

Sosyal bir kurum olarak okul, bireyin aileden sonra kişilik gelişimini sürdürdüğü bir yapı olarak son derece stratejik bir öneme sahiptir. Bu nedenle de okulun asıl işlevleri arasında bireyin sosyalleştirilmesi ve kültürlenmesi gelmektedir.

Okulun varoluş amaçlarından biri de öğrenciyi sosyal yönden geliştirmektir. Böyle bir amacın gerçekleştirilebilmesi için fiziksel ortam da dâhil olmak üzere okulun tüm öğeleri ile birlikte çağdaş bir yapıya kavuşturulması gerekir. Örneğin Kulaksızoğlu'na göre (1998) sosyal kulüpler aracılığı ile öğrencilere yeni alanlar tanıtılabilir.

Sosyal kulüpler, okulda veya okul dışında, eğitimin amaçlarına uygun olarak, öğrencilerin ilgi ve istekleri doğrultusunda, kişiliklerini geliştirmek için okul yönetiminin bilgisi ve öğretmenin rehberliği altında yapılan, planlı, programlı ve düzenli çalışmalar olarak tanımlanmaktadır. Sosyal kulüplerin amaçlarına ulaşabilmesi doğru bir şekilde organize olmasına bağlıdır. Bu etkinlikleri, eğitim-öğretim etkinlikleriyle birlikte düşünmek, organizeenin ilk aşamasıdır. Bu organizeenin yapılması okul yönetiminin görevidir ve aynı zamanda örgütlemenin işleyişinin kontrolünü ve denetimini de okul yönetimi yapar. Yıl boyunca yapılacak etkinliklerin planlanması, okul rehber öğretmeni ve katılan öğrenciler tarafından yapılır (Köse, 2004).

2008 yönetmeliğine göre, sosyal etkinlik çalışmaları, okul yönetimi ve velilerin işbirliği ile okul içi ve okul dışı imkânlardan yararlanılarak öğrenci kulüpleri ve toplum hizmeti kapsamında yürütülür (Resmi Gazete, 2008, 26804.M:7b).

Bireylerin eğitiminde çevrenin yadsınamaz etkisi vardır. Çevrede bulunan uyarıcıların zengin olması, bireyin eğitiminde olumlu değişimlerin olmasını kolaylaştırır. Çevresel uyarıcılar ile bireyde istenmedik davranışlar da oluşabileceğini görüyoruz. Buna örnek olarak alkol bağımlılığı, uyuşturucu kullanımı, hırsızlık, çevresine ve diğer insanlara şiddet uygulama gibi kötü alışkanlıklarında çevrenin etkileri olarak oluştuğu bilinmektedir. Eğitimin sosyal işlevinin de önemli olduğunu görüyoruz. Eğitimin önemli işlevlerinden olan kültür aktarımının hem okul hem de toplum sayesinde gerçekleştiği görülmektedir. Kültür aktarımının diğer adresi ise okullardır. Burada devreye okullarda uygulanan eğitsel kol çalışmalarının girdiğini söyleyebiliriz. Eğitsel kulüplerin genel amaçları demokratik yaşam kültürünü geliştirirken diğer yandan da bireyin sosyalleşmesini sağlamaktır.

Bireyler, demokrasiyi sağlayan ilkeleri, tutumları, değerleri öğrenmek, yaşamak ve üzerlerine düşen sorumluluğa sahip çıkmak zorundadırlar. Demokratik yaşamın beraberinde getirdiği özgürlük, eşitlik gibi ilkeler herkes tarafından kabul görmesinden dolayı demokrasi ve demokrasi kültürünün nasıl bir fonksiyona sahip olduğuna dair bilgiler, tutumlar, değerler okullar vasıtasıyla eğitsel kulüplerde öğretilmeli ve öğrenilmelidir.

Demokrasinin toplum tarafından kabul görmesi ve uygulanması, eğitim düzeyi yüksek yurttaşların yetiştirilmesini gerektirir. Eğitim, bireylere hem demokrasinin öğretilmesine, hem de onlara demokratik yaşam alanları yaratarak demokrasiyi yaşam biçimine dönüştürmelerine imkan sağlayabilir (Karatürk, 2001, 122).

Öğrencilerin, demokrasinin, salt bir yönetim biçimi olmayıp bunun ötesinde bir yaşam biçimi ve kazanılması gereken bir kişilik olduğunu görmeleri, onlara, ailede ve okulda demokratik bir ortamın olanaklarının sunulması fırsatını vermekle sağlanabilir. Çünkü demokrasi öğretimi; okullarda öğretimi yapılan herhangi bir ders gibi değildir. Demokrasi, ancak tutum ve davranışlar düzeyinde, günlük hayatta uygulaması yapılarak öğrenilebilen ve kişilik haline getirilebilecek bir değerler sistemidir.

Demokrasinin genç kuşaklara öğretilmesi, benimsetilmesi ve geliştirilmesi okulun görevleri arasındadır. Okul eğitim ve öğretim görevlerini yerine getirdiği

zaman, toplum da geliŒecek, demokratik tutum ve davranışlara sahip insanlar çoğalacaktır. Okuldaki demokrasi uygulamaları, öğrencilerin bu yolda davranış geliştirmelerini sağlamalıdır.

Eğitim sistemimizin temelini okullar oluşturmaktadır. Okul, önceden belirlenmiş eğitim amaçlarına uygun olarak, eğitmek istediği öğrencilere, yeni davranışlar kazandıracak ya da istenmeyen davranışlarını ortadan kaldıracak çevresel yaşantılar hazırlayıp sunan bir sistemdir (Başaran,1996). Diğer bir ifadeyle okul; kültürün aktarımını sağlamaktadır. Toplumsal kuralların da okul sayesinde yeni kuşaklara aktarıldığı söylenebilir.

Bu bağlamda, sosyal, açık bir sistem olan eğitim, toplumsal sistemin bir alt sistemidir. Çünkü eğitim sistemi içinde bulunduğu bütün sistemlerden etkilendiği gibi çıktıları ile bütün sistemleri etkiler. Yani, diğer sistemlerin çıktıları eğitimin, eğitimin çıktıları da onların girdi ve işlemleri olabilir (Sönmez;1997). Böylece toplumsal devamlılık sağlanmış olacaktır.

Sistem yaklaşımıyla okul bütün yönleriyle ve içinde bulunduğu çevreyle devamlı ilişki içinde bulunan tüm bir yapı olarak ele alınmaktadır. O halde, eğitim hedeflerini düşünürken çocukları ailelerinden ayrı düşünmek olanaksızdır. Çünkü çocuklar aileleriyle bir bütündür. Demokrasi kültürü ve sosyalleşmenin öğrenciye kazandırılması ise ancak sistem olarak eğitimin açık sistemiyle gerçekteşebilir.

Okul içi demokrasinin uygulanmasını ve gelişmesini sağlayan etkinliklerden biri de Eğitici Kol Çalışmalarıdır (EKÇ). Eğitici Kol Çalışmaları, belirli konular çerçevesinde öğrencilerin katılımını gerektiren çalışmalardır(Doğan, 2001, 22). Bu bağlamda EKÇ 'lerin işlevlerini yerine getirmede en önemli unsur okuldur. Okullar toplumda eğitim-öğretim işlevini yerine getirirken diğer yandan da öğrencinin demokratik tutum kazanmasını ve sosyalleşmesini de sağlamaktadır.

Örgün eğitim programları içerisinde ve onun bir parçası durumundaki eğitsel etkinlikler, öğrencinin birey olarak bütün yönleriyle istediği gibi şekillendirebilmesine ve kendisini gerçekteştirmesine olanak tanıyabilecek ortamlar ve uygulama alanlarıdır. Bu nedenle eğitsel etkinlik uygulamalarının, eğitimin genel ve özel amaçları içerisindeki önemi göz ardı edilemez. (Kılbaş, 2000, 19).

Eğitici çalışmaların yararlarını R.Schorling üç noktada toplamıştır.

1-Derslerin yetersizliğini ortadan kaldırarak kişiliğin bir bütün halinde gelişmesini sağlamak

2- Vatandaşlık eğitimi imkanlarını sağlamak

3- Boş zamanları değerlendirme alışkanlığı kazandırmak (Binbaşıoğlu, 1988, 241).

Okullarda, EK İlköğretim, Lise ve Dengi Okullar Eğitici alışmalar Yönetmeliğine göre düzenlenmektedir. Yönetmelik on iki bölümden oluşmakta ve bu yönetmelikte eğitici çalışmaların amacı, eğitici kollar, gün ve haftalar, genel milli kültürü artırıcı faaliyetler, özel ilgi ve meraklar yönünden çalışmalar, okullar ve diğer kuruluşlar arasında ilişkileri geliştirici çalışmalar, beden eğitimi çalışmaları, okullarda çıkarılacak dergi, gazete ve yıllıklar, okullarda gösterilecek filmler, yapılacak gösteriler geniş olarak açıklanmaktadır.

Eğitici kollar demokratik bir yapıya sahiptir. Başkan, Yönetim Kurulu, yeler tarafından seçilir. Bir i tüzükleri ve çalışma programları vardır. Öğrenciler eğitici kol faaliyetleri içerisinde çeşitli roller üstlenirler. Öğrencilerin üstlendikleri bu rolleri benimseyerek yerine getirmeleri, onlarda demokratik davranışların değer haline gelmesine imkan sağlar.

Eğitim kurumlarında bir eğitsel greklilik olarak plnlanan ve uygulanan EK'nın önemli bir işlevi, insanın insan kişiliğinde direnç göstermeye eğilimli olduğu kazanılmış toplumsal rol ve statüye ilişkin bireyin bilgi evreninde bilimsellik ve demokratiklik ilkeleri ekseninde bir kabul görme alanı yaratmak, her birey hem de grup ölçeğinde rol ve statü çatışmalarını en düşük düzeye indirmektir (zpolat, 2001, 19).

İlgili yönetmelikte kırk dört tane eğitsel kol adı verilmiştir. Bu eğitsel kollar okulun olanaklarına göre açılmaktadır. Okullar bu eğitsel kollardan açmak istediklerini ya da eklemek istediklerini ğretim yılı başında belirlerler. Eğitsel kollarda yapılacak çalışmaların planlanması, yönetilmesi tamamı ile öğrenciler tarafından yapılmaktadır. Rehber ğretmenlerin görevi genel bir gözetim ve denetlemedir. Yönetmelik okullarda her öğrencinin en az bir eğitsel kola girmesini zorunlu kılmaktadır.

Yönetmelikte eğitici çalışmaların ilkeleri şu şekilde belirlenmiştir. Öğrencilerin okul hayatına mümkün olduğu kadar geniş ölçüde katılmaları ve kendi kendilerini yönetmeye alışmaları temel alınmaktadır. Eğitici Kol Çalışmalarının planlama ve yürütülmesinde öğrencilerin özellikleri, ilgi, yetenek ve ihtiyaçları ile çevrenin imkân ve olanakları göz önünde tutulur, grup çalışmalarına olduğu kadar bireysel faaliyetlere de yer verilir. Eğitici çalışmalar için belli bir süre ayrılır, bu süre öğrencilerin boş zamanlarını kapsayacak ve değerlendirecek şekilde düzenlenir ve bütün öğrenciler için aynı saatte olacak şekilde düzenlenir (Kocaoğluk ve Kocaoğluk, 2003).

EKÇ öğrencilerin ilerde başarılı birer vatandaş olmalarına yardım edecek çevre ve koşullar içinde yaşamalarını ve çalışmalarını sağlar. Bu faaliyetler öğrencilerin ilgilerine, ihtiyaçlarına ve yönelişlerine uyarlar, başlı başına birer uygulama ve hayati amaca bağlı işler olarak ele alınırlar. İş ve çalışmayı sürekli bir etkinlik ve eğlenceli bir uğraş durumuna getirirler.

Bu nedenlerden dolayı öğrencilerin yaparak yaşayarak deneyim kazanmalarına kültür ve karakter bakımından olgunlaşmalarına, özel yeteneklerinin gelişmesine, liderlik özelliklerinin belirlenmesine de geniş ölçüde yardım etmektedirler. Eğitsel Kol Çalışmaları öğrencilerin birçok ruhsal gereksinimini karşılamaktadır. Öğrenciler kendilerini yönetme alışkanlığı kazanmaktadırlar. Kişilik değerleri geliştirebilmektedirler. Öğrenciler derste öğrendiklerini Eğitici Kol Çalışmalarında uygulama olanağı bulabilmektedirler. Öğrencilerin birlikte çalışma, iletişim, öğrenme, araştırma yeterlilikleri, Eğitsel Kol Çalışmalarıyla daha iyi gelişebilmektedir. Ayrıca okula yeni gelen öğrenci duygusal yönden yetişkin bireylere bağımlıdır. Bu bağımlılık okulda tümüyle bağımsızlık şeklinde olmasa bile zamanla azalmak zorundadır.

Çocuklar kendi kişisel güvenliklerini sağlamada, kendi arkadaşlarını seçmede, kendi boş zamanlarını kullanmada, işlerini görmede gittikçe artan bir sorumluluk almak zorundadırlar (Yadigar, 1992, 40). Bu sorumluluğu kazandırmada EKÇ önemli bir araçtır.

Eğitsel Kol Çalışmaları gerektiği şekilde yapılırsa, kendi yeterliliklerini tanıyan, yeteneklerini geliştirebilen ve bu yetenekleri toplum yararına kullanabilen, planlı çalışma alışkanlığı kazanan, kendine güvenen, boş zamanlarını doğru değerlendirmeyi öğrenen, ilişkilerinde ölçülü, saygılı ve hoşgörülü davranabilen,

grupla çalışabilen ve sorumluluk duygusuna sahip, bireysel girişimde bulunabilen bireyler yetişecektir.

Boş zamanlarını nasıl kullanacaklarını bilen, öz güveni yüksek, sorumluluk alabilen, sosyalleşmiş öğrencilerden meydana gelmiş sınıf şüphesiz ki daha az disiplin sorunu çıkaran, paylaşımların yüksek olduğu, öğrencilerin birbirlerine ve öğretmene karşı hoşgörülle yaklaştığı bir ortam olacaktır.

Kendinin ve çevresinde olup bitenlerin farkında olan bir öğrenci sınıfa uyum sağlamakta sorun yaşamayacaktır. Sınıf yönetimi açısından düşünüldüğünde, eğitsel kollar bireylerin sağlıklı gelişmesine yardımcı olmaktadır. Sınıfta istenmeyen davranışların görülme aralığı da azalacaktır. Sağlıklı gelişen birey sınıfa uyum sağlamakta daha az zorlanır ayrıca demokratik yaşama daha kolay uyum sağlar (Özdoğan, 2003).

Eğitsel kollar öğrencilerin kendilerini ifade edip, sosyalleştikleri çeşitli beceriler kazandıkları güvenli ve demokratik ortamlardır. Eğitsel kollar sayesinde öğrenciler gizil güçlerini tanımakta ve sahip oldukları potansiyeli açığa çıkarabilmektedirler. Uzun vadede düşünüldüğünde, öğrenciyi hayata hazırladığı ve gelişimine olumlu etkilerde bulunduğu için eğitsel kollar oldukça önemlidir. Bunun için okul yönetiminin, rehber öğretmenlerin ve velilerin Eğitsel Kol Çalışmalarını önemsemeleri gerekir ve eğitsel kolların verimliliğinin artması için koordineli çalışmaları gerekir. Öğrencinin sosyal gelişimi için oldukça gerekli olan Eğitsel Kol Çalışmalarının amaçları doğrultusunda uygulanması çok önemlidir.

1.1.Problem Durumu

Eğitsel kulüplerde yapılan çalışmaların eğitsel, sosyal ve kişisel gelişime katkıları bilimsel çevrelerce kabullenildiği halde maalesef okullarımızda yeterince ilgi görememektedir. Eğitsel kulüplerin ders saatlerinin dışında tutulması, ölçme ve değerlendirme araçları kullanılarak notla değerlendirilmemesi, birçok öğrenci tarafından eğitsel kulüplerin gereksiz ya da füzuli olarak algılanmasına yol açmaktadır. Bu sebeple bazı eğitim kurumlarında eğitsel kulüplerin tam işlerlik kazanamadığı gözlemlenmektedir. Oysa eğitsel kulüplerin öğrenciyi okula bağlayıcı ve sevdirci özelliği vardır (Başaran, 2006). Eğitsel kulüplerin fiziki temellerinin sağlanamadığı, yönetici ve öğretmenlerin alt yapı yetersizliklerinin olduğu ortaya çıkmaktadır

1.2. İlgili Literatür

Eğitsel Kulüplerin Cumhuriyet Dönemi ile birlikte eğitimde yapılan yeniliklerle beraber önemi anlaşılmaya başladığı söylenebilir. Cumhuriyet döneminden itibaren eğitici ve sosyal faaliyetlerin önemi anlaşmış, eğitim programlarının düzenlenmesine ilişkin neredeyse tüm çalışmalarda eğitici ve sosyal faaliyetler yerini almıştır.

Günümüzde de ilk ve orta dereceli eğitim kurumlarında eğitsel kulüpler altında bu faaliyetler sürdürülmektedir. Kişiyeye sosyalleşme, kişisel yeteneklerin ortaya çıkarılması, demokrasi kültürünü özümseme gibi arttırılabilecek faydalar sağlamaktadır. Fakat eğitim kurumlarında eğitsel kulüplerin tam olarak idrak edildiği veya öneminin bilindiği, çalışmaların etkin bir şekilde ayrıca öğrencileri kapsayacak şekilde yapıldığını söylemek pek mümkün değildir.

Bu başlık altında eğitsel kulüplerin tarihsel gelişimi, önemi, amacı, tanımı, gerekliliği ve sağladığı faydalara değinilecektir.

1.3. Eğitsel Kulüp Çalışmalarının Tarihsel Gelişimi

17. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar Avrupa devletlerinin üstünlüğünü yalnız askerî sahada gören ve mesafeyi kapatmak için askerî kurumları batı bilim eğitim tekniklerine göre ıslah etmeyi yeterli bulan Osmanlı devlet adamları, II. Mahmut' tan itibaren ve I. Ve II Tanzimat dönemlerinde, Batının her alanda üstünlüğünü kabul etmiş ve devletin bütün kurumlarında ıslahat yapmak ihtiyacını hissetmişlerdir (Karataş,2002).

Bu sebeple uzun dönemlerde ıslahatçılar, ulema ve onun kontrolü altında bulunan ve halkın tepkisini çekecek, yüzyıllar boyunca oluşmuş kültür, eğitim medeniyet ve hukuk alanlarında yenilikler yapma gayretlerinde bulunmamışlardır. Fakat, Meclis-i Umur-u Nafia'nın 1838 yılında hazırlamış olduğu eğitimle ilgili rapor ve bununla beraber yeni açılan modern okullar, modern eğitimin temellerinin atılmaya başlandığını göstermektedir (Kodaman, 1991).

Dönemin ilk açılan okullarda hangi derslerin okutulduğu tam olarak bilinmemekle beraber önceleri "Hendesehane" adıyla eğitime başlayan daha sonra

“Mühendishane” adı altında birleştirilen okullarda resim dersleri ve uygulamalı derslerin okutulduğunu biliyoruz (Bostan, 1992).

Yukarıda verilen bilgiler ışığında eğitsel kulüp çalışmalarının bu yıllara dayandığı tahmininde bulunulabilir. 17. Yüzyılda başlayan bu çalışmaları, Tanzimat dönemleri ile ivme kazanmış ve Cumhuriyet Dönemine kadar gelmiştir.

Türk eğitim tarihine bakıldığında eğitim programlarında eğitsel kulüp etkinlikleri konusunda bugünkü anlamında modern çalışmalara 1900’lü yıllara kadar rastlanmamaktadır(Ekmekçi, 2006). 1913 yılında çıkarılan Tedrisat-ı İptidaiye Kanun-i Muvakkat (İlköğretim Kanunu)’ da ilkokulların öğrenim süresinin 6 yıl olarak kararlaştırıldığı, öğretim programlarının pedagojik görüşler doğrultusunda hazırlandığı, iş ve müzik dersleri ek olarak ilave edildiği, ayrıca eğitsel kol etkinliklerinin önemine dikkat çekildiği görülmektedir (Timurlenk, 1988).

1915 tarihli “ Mekâtib-i İptidaiye-yi Umûmiye Talimatnamesi”nde üç devreli ve altı sınıflı ilkokullar için hazırlanan müfredat programında el işleri, resim, musiki gibi dersler de yer almıştır (Karataş,2002).

26 Aralık 1925 – 8 Ocak 1926 tarihleri arasında toplanan üçüncü “Heyet-i İlmiye”de ise okulların sosyal hayatı aydınlatıcı bir merkez olması için reforma ihtiyaç duyulduğu ifade dilerek, okul kooperatifleri, okul kütüphaneleri ve çocuk kulüpleri kurulması düşünülmüştür (Özalp ve Ataünal, 1977).

Hazırlanan 1926 müfredat programında J.Dewey’in de ifade ettiği “Hayat Bilgisi, Toplu Tedris ve İş Okulu” kavramlarına da yer verilmekle beraber ayrıca 1925 – 1926 öğretim yılında belirlenen bazı pilot okullarda denenmiş, 1927 yılında ise uygulamaya konulmuştur (Karataş,2002). İlkokullarda 1929 yılında İlk Mektepler Talimatnamesi’nde eğitici kollara, Terbiye ve Tedris olarak yer verilmiştir. 1929 Talimatname’sinde yer alan eğitsel kollar şunlardır; Spor ve Oyun Kolu, Yardımlaşma ve Dayanışma Kolu, Okul Eşyalarını Koruma Kolu, Temizlik Kolu, Güzel Yazma ve Güzel Konuşma Kolu, Tutumlu Olma Kolu.

Cumhuriyetin ilk on yılında hazırlanan “Köy Mektepleri Müfredat Programı”na göre ise haftada 2 ders saati olarak okutulan “Yurt Bilgisi” dersinde, İktisad-i ve İçtima-i teşkilatlarla (Tutum ve toplumsal örgütlere), Köy Kooperatiflerine, Yeşilay, Hilal-i Ahmer (Kızılay), Himaye-i Etfal (Çocuk Esirgeme)

şubelerine, toplu olarak yaşama ve benzeri faaliyetlere yer verilmesi öngörülmüştür (Şahan, 1995:12; Şahin, 1995).

1935 yılında toplanan bir komisyon 1926 yılında uygulamasına başlanan “İlk mektepler Müfredat Programı”nda gerekli değişiklikleri yapılmış ve 1936 yılı eğitim-öğretim yılından itibaren “Yeni İlkokul Müfredat Programı” nı yürürlüğe koymuştur. Türk Millî Eğitimin amaçlarına geniş çaplı olarak ilk kez bu müfredatta değinilmiştir (Karataş, 2002).

1946 yılında toplanan 3. Milli Eğitim Şurası’nda, öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmeleri için öğleden sonra okulda “Eğitim Kolları” faaliyetleri yapılabileceği önerilmiştir. 1946 yılında ise çok partili siyasal yaşama geçiş ile demokratik sistem anlayışı 1948 yılındaki ilkokul programına geniş ölçüde yansımıştır. 1948 programının demokratik hayata daha yakın olduğu görülmektedir. Eğitim Programın amaçları, ilkeleri ve faaliyetlerinde demokratik esaslara yer verilerek, okul içi ve okul dışı yaşamda da bu faaliyetlerin yerine getirilmesi ön görülmüştür. 1948 yılındaki 4. Milli Eğitim Şurası’nda da yürürlüğe konulmasına ilişkin açıklamalar geliştirilmiştir (Akbaba, Ataüenal, Özalp, 2004).

1948 yılında, 1936 yılında hazırlanan eğitim programı ve köy okulları program projesi günün ihtiyaçlarına göre yeniden değiştirilmek üzere ilkokul programında yerini almıştır. Takip eden yıldan itibaren, öğretim yılında yürürlüğe konan ve Cumhuriyet tarihimizin en uzun süre yürürlükte kalan Müfredat Programı niteliğini kazanmıştır. Bununla birlikte köylerde uygulanacak programda bazı değişiklikler yapılmıştır. Bahsi geçen değişiklikler Müzik ve Beden Eğitimi dersleri için ayrı olarak ders başına bir saat ayrılmamış, derslerden önce 20 dakikalık bir zaman periyodu bu dersler için uygun görülmüştür (Karataş, 2002).

1952 yılında yürürlüğe konulan İlkokullar Yönetmeliği’nde eğitici çalışmalar “Sosyal Çalışmalar” adı altında yer almış, böylece ilkokul demokratik bir grubun ideal bir örneği olarak kabul edilmiştir (Şahin, 1995). 1959 yılında ise bugünkü terim anlamı ile eğitsel kulüpler olan bazı öğrenci teşkilatlarının kurulması zorunluluğu getirilmiştir (Özalp ve Ataüenal, 1977).

Yapılan çalışmalarda öğretmenlerin görüşü de alınarak hazırlanan ve aşamalı olarak geliştirilip uygulanan bir ilkokul program taslağı 1962 yılında bütün

ilkokullarda uygulamaya konuldu. “1962 İlkokul Program Taslağı”nda önceki programlardan farklı olarak haftalık ders dağıtım çizelgesinde eğitici kol çalışmalarına ayrı bir zaman ayrılmış ve önem verilmiştir. 1968 İlkokul Programı’nda ve 1974 yılında toplanan 9. Milli Eğitim Şurası’nda da eğitici kol çalışmalarına rehberlikle birlikte gözle görülür şekilde bir yer verilmiştir. Şurada alınan kararlar gereğince 1974–1975 öğretim yılı basında uygulamaya konan “Rehberlik ve Eğitici Çalışmaların Düzenlenmesi ve Yürütülmesi” ile ilgili esaslar ortaya konulmuş ve Tebliğler Dergisi’nde yayınlanmıştır.

1976 yılında “İlk ve Orta Okullar Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği” yayınlanmış ve eğitici kol çalışmalara ilkokullarda yer verilmekte olan 25 ders saatinden haftada 2 ders saati ayrılmıştır. (Şahin, 1995; Kırdar, 2002). Eğitici Çalışmalar dersinde Kızılay, gençlik, trafik, temizlik vb. kulüplere yer verilmiştir. (Akyüz, 1999).

Günümüzde uygulamakta olunan eğitim programın temelini teşkil eden 1968 Müfredat Programında 26 saatlik haftalık ders sayısı bir güne alınmıştır. Ayrıca da dersler ile ifade ve beceri geliştiren derslerin etkinliklerinde yapılacak çalışmaların gözden geçirilmesi ve planlanması için haftada 120, hayat bilgisi ve sosyal bilgiler derslerine ek olarak konulan “Eğitsel Çalışmalar” için 60, çalışmaların değerlendirilmesi ve yapılacak işlerin tasarlanması için 200 dakika ayrılmıştır (Karataş,2002).

Milli Eğitim Bakanlığı, resmi gazetede 25.5.1983 tarihli 18057 sayılı, tebliğler dergisinde ise 06.06.1983 tarih 2140 sayılı “İlköğretim, Lise ve Dengi Okullar Eğitici Çalışmalar ve Yönetmeliği”ni yayınlamıştır. Daha sonra bu yönetmelik, 13.1.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanan "Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği"nin 37'nci maddesiyle uygulamadan kaldırılmıştır. (Milli Eğitim Mevzuatı, 1983).

Günümüzde uygulanan eğitim programlarında eğitsel kulüp faaliyetleri, resmi gazetede 13.1.2005 tarih 25699 sayı; tebliğler dergisinde ise Şubat 2005 tarih, 2569 sayı ile yayınlanmış olan “Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği” ne göre yapılmaktadır (Milli Eğitim Mevzuatı, 1983).

1.4. Eğitici Kol Çalışmalarının Günümüzde Uygulama Durumu ile Amaçları ve İlkeleri

Milli Eğitim Bakanlığı en son olarak resmi gazetede (13.1.2005 / 25699) ve tebliğler dergisinde (Şubat 2005 / 2569) “Milli Eğitim Bakanlığı ilköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği’ni yayınlamıştır. Bu yönetmelikte sosyal etkinliklerin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilerin Atatürk ilke ve inkılaplarına, Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine, yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı 2008 yılında Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinde aşağıda belirtilen değişiklikleri yapmıştır.

Amaç

Madde 1 — (Değişik:2.3.2008/26804 RG) Bu Yönetmeliğin amacı; resmî, özel ilköğretim ve ortaöğretim okul, kurumlarında ders programlarının yanında öğrencide güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları oluşturmaya ve beceriler kazandırmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ile toplum hizmeti çalışmalarının usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — (Değişik:2.3.2008/26804 RG) Bu Yönetmelik; resmî, özel ilköğretim ve ortaöğretim okul, kurumlarında; bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda yapılacak etkinlikler ile törenler ve diğer çalışmaların düzenlenip yürütülmesiyle ilgili esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — (Değişik:2.3.2008/26804 RG) Bu Yönetmelik, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 62 nci maddesi, 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesi, 5/6/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 11 inci maddesi, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun 11 inci maddesi

ile 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Yapılan değişikliklerle ile mevzuatta Sosyal etkinliklerin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarına, Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine, yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmaktadır.

Bu amaçla öğrencilere;

- a) İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme,
- b) Kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini belirleyebilme, yeteneklerini geliştirebilme, bunları kendisinin ve toplumun yararına kullanabilme,
- c) Çevreyi koruma bilinciyle hareket edebilme,
- d) Kendine ve çevresindekilere güven duyabilme,
- e) Planlı çalışma alışkanlığı edinebilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli değerlendirebilme,
- f) Girişimci olabilme ve bunu başarı ile sürdürebilme, yeni durum ve ortamlara uyabilme,
- g) Savurganlığı önleme ve tutumlu olabilme,
- h) Bireysel farklılıklara saygılı olabilme; farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme,
- ı) Aldığı görevi istekle yapabilme, sorumluluk alabilme,
- j) Bireysel olarak veya başkalarıyla iş birliği içinde çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenebilme ve bunların çözümüne katkı sağlayacak nitelikte projeler geliştirebilme ve uygulayabilme,
- k) Grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışabilme ve gruba karşı sorumluluk duyabilme gibi tutum, davranış ve becerilerin kazandırılmasına çalışılır (http://mevzuat.meb.gov.tr/html/25699_0.html)

Bu amaçla öğrencilere; insan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme, kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini koyabilme, sahip olduğu yeteneklerini geliştirebilme, bunları kendisinin ve yaşadığı toplumun yararına kullanabilme, çevreyi koruma bilinciyle hareket edebilme, kendisine ve çevresindekilere güven duyabilme, planlı çalışma alışkanlığı kazanabilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli geçirebilme, girişimci olabilme, yeni durum ve ortamlara ayak uydurabilme, israfı önleme ve tutumlu olabilme, bireysel farklılıklara saygılı olabilmek gibi davranışlar kazandırmak EKÇ 'lerin önemli görevlerindedir.

Ayrıca verilen davranışlara ek olarak farklı görüş, düşünce, inanç, yaşam tarzlarını ve kültürel değerleri saygı ile karşılayabilme, üstlendiği görevi yapabilme, sorumluluk alabilme, bireysel olarak veya başkalarıyla iş birliği içinde çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenebilmektir. Bunların çözümüne katkı sağlayacak yapıda çözümler geliştirebilme ve uygulayabilme, grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışabilme ve ait olduğu gruba karşı sorumluluk duyabilme gibi tutum, davranış ve becerilerin kazandırılmasına çalışılır.

Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarında görev üstlenmek, planlama yapmak devamlılık, bir ürün ortaya koyabilmek, gönüllülük ve iş birliği yapmak ana ilkedir. Bu ilkeler ışığında; ilköğretim ve orta öğretimde öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarının, öğrencilerin bireysel farklılıklarına göre belirlenmesine, çevresel sorunlara duyarlı ve önderlik niteliklerine sahip vatandaşlar olarak yetişmelerine, ilgi ve yeteneklerini geliştirmelerine, demokratik vatandaşlık bilincini geliştirebilecek eğitim uygulamalarının, hayatın tüm safhalarına yayılarak yapılacak çalışmaların okul içi ve okul dışı çalışmaları içermesine, öğrencilerin sosyal yaşamda, problemlerin çözümüne, bireysel düzeyde katılımına ve uygulanabilir projeler tasarlamaya özendirilmesine, her bireyin yaşadığı sosyal çevreye ve topluma katkı sağlayabileceği göz önünde bulundurularak tüm etkinliklerde geniş katılımın sağlanmasına özen gösterilmelidir.

Öğrencilerin yetenekleri, kapasiteleri ve ilgileri ışığında yönlendirilmelerine ve mesleki ilerlemelerine katkı sağlanması, sosyal etkinlik faaliyetlerinin planlanması ve uygulanmasında öğrencilerin ilgi, istek, yetenek ve ihtiyaçları ile çevrenin imkân ve şartlarının dikkate alınarak, yapılan etkinliklerde verimi sağlamak için okul ve halk eğitim merkezlerinde oluşturulan öğrenci kulüpleri arasında ortak

çalışmalar yapılmasına ve bunların olanaklarından yararlanılmasına, çalışmaların daha çok ders dışı zamanları içine alacak şekilde ve gerekli değerlendirmelerin yapılması şeklinde yürütülebilmesine ders programları dikkate alınarak desteklenmesine, yurt içi ve yurt dışında bulunan okullardaki öğrenciler ile beraber çalışmalar yapmalarına, engelli öğrencilerin öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarına ilgi ve istekleri doğrultusunda etkin olarak katılabilmeleri için gerekli ortam ve şartların sağlanmasına, sosyal etkinlik çalışmalarının danışman öğretmenlerin gözetiminde kulüp üye olan öğrencilerle planlanıp uygulanmasına, çalışmalarda resmî, özel sivil toplum kurum ve kuruluşlarıyla öğrenci ve veli iş birliğinin sağlanmasına, sosyal etkinliklerle öğrencilerin sanat, ahlak ve duygusal yönden tam gelişmelerinin sağlanmasına özen gösterilir. Sosyal etkinlik çalışmaları aşağıda ortaya konulan esaslar çerçevesinde yapılır. Bu esasları kısaca şöyle özetleyebiliriz;

Eğitsel kulüp danışman öğretmenler, ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda ders yılı başında yapılan öğretmenler kurulunda toplantısında belirlenir. Gerektiğinde bir öğrenci kulübüne veya toplum hizmeti çalışmasına birden çok öğretmen görevlendirilebileceği gibi sadece bir öğretmene birden fazla öğrenci kulübü veya toplum hizmeti çalışmasında da görev verilebilir. Ders yılı içinde oluşturulması istenen öğrenci kulüplerine de danışman öğretmenler ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda okul müdürünce görevlendirilir. Planlanan sosyal etkinlikler, okul yönetimi ve velilerin iş birliği ile okul içi ve okul dışı olanaklardan yararlanılarak öğrenci kulüpleri ve toplum hizmeti dâhilinde yürütülür.

Sunulan proje önerileri, çevrede bulunan sivil toplum kuruluşları ile kişi veya diğer kurum ve kuruluşlar ile görüşülerek katkı sunmaları istenebilir. Sürecin başında danışman öğretmen okul dışından sağlanacak katkılarla ilgili olarak hazırlanan sosyal etkinlikler kurulunu bilgilendirir ve okul müdürünün olurlarını alır. Sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerinin yanında gönüllü veliler de sosyal etkinlikler çalışmalarına katılmaları sağlanarak öğrencilere yardım ve rehberlikte bulunmaları önemlidir. Sosyal etkinlikler kapsamında yapılan çalışmalarla ilgili masraflar, okul-aile birliklerince, projeye destek veren kurum/kuruluşlarca veya okul dışı desteklerle sağlanır. Öğrencilerin sosyal etkinlikler kapsamında faaliyetleri ve uygulama çalışmaları tamamlayıp tamamlamadığını, karnelerde yer alarak "Sosyal Etkinlik" bölümüne "TAMAMLANDI", "TAMAMLANMADI" şeklinde yazılarak gösterilir.

Sosyal etkinlikler; öğrenci, sınıf öğretmeni, sınıf/şube rehber öğretmeni tarafından Sosyal Etkinlikler Öğrenci Değerlendirme Formu (EK-7) ve Sosyal Etkinlikler Danışman Öğretmen Değerlendirme Formu (EK-8) na göre değerlendirilir. Bu formlar ile yapılan değerlendirmenin sonucu öğrenci dosyasındaki ilgili bölüme çalışmalı hakkında gerekli bilgiler işlenir. Ayrıca öğrenciye de dönüt verilir.

Çalışmalar için Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı (EK-3) veya Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formundan (EK-4) hangi çalışmaların yapılacağı ve hangisinin düzenleneceğine dair bilgilere, bu çalışmalarda görev alan öğrencilerle danışman öğretmenler birlikte karar verir. Çalışmaların projelendirilmesi hâlinde Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formunun yanı sıra, Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi (EK-6) hazırlanır ve çalışmaların sonunda Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporu (EK-5) düzenlenir Yürütülen tüm bu planlama ve çalışmalar, sosyal etkinlikler kurulu ve okul müdürlüğünce onaylandıktan sonra uygulamaya konulur.

Sosyal etkinlikler kurulu, müdürün görevlendirdiği bir müdür yardımcısının başkanlığında danışman öğretmenlerin aralarından seçecekleri bir danışman öğretmen, kulüp temsilcilerinin aralarından seçecekleri üç öğrenci ile okul-aile birliğini temsilen iki veliden oluşur.

Kurul, kulüp ve toplum hizmeti kapsamındaki yapılacak çalışmaların etkin bir şekilde yürütülmesi için kulüp danışman öğretmenler, öğrenciler, gönüllü veliler ve diğer öğretmenlerle iş birliği içinde çalışmalarını koordine ederler. Okul dışı etkinliklerde ilgili kurum ve kuruluşlarla iletişime geçilerek gerekli iş birliği sağlanır ve bu çalışmaların yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır.

Eğitim-öğretim yılı basındaki okul-aile birliği toplantısında, gönüllü velilerin görev ve sorumluluklarının kendilerini bildirildikten sonra, öğrencilerin sosyal etkinlik çalışmalarına yardımcı olmaları için gönüllü olan velilerin seçimi yapılır. Yapılan toplantıda Gönüllü Veli Başvuru Formları (EK-10) dağıtılır ve bu formların doldurularak daha sonra kurulacak olan sosyal etkinlikler kuruluna teslim edilmesi istenir. Okula yeni nakil ile gelen öğrenci velilerinin de gönüllü olmaları dâhilinde kurula dâhil olabilecekleri anlatılır.

Veli olma şartı olmadan bu çalışmalara gönüllü olarak katılmak isteyenlerin çevreden vatandaşlar da Gönüllü Veli Formunu doldurarak okula başvurusu istenir. Okul yönetimi ve kurulca uygun görülmesi hâlinde gönüllü veli olarak çalışmaları sağlanır.

Okul açıldıktan ve sınıf temsilcileri seçildikten sonra uygulama tehammülüne göre okulun açıldığı ilk 2 hafta içerisinde; sınıf temsilcileri ile okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin katılacağı toplantıda kurumun türüne, seviyesine, imkân ve şartlarına; çevrenin ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi özelliklerine göre (EK-1) de yer verilen öğrenci kulüplerinden gerekli görülenlerine ya da öğrencilerin istekleri doğrultusunda farklı kulüplerin kurulmasına karar verilir. Kulüplerin oluşturulması safhasında aşağıda dikkat çekilen noktalar da göz önünde bulundurularak; Zekâ oyunları (satranç, bardo gibi), aileye ve çevreye ekonomik katkıda bulunma (ipek böceği, , kümes hayvanı yetiştirmek, halı, kilim, turist rehberliği yapmak gibi), millî ve insanî değerleri tanıma ve tanıtmaya (eski eserleri, yazma kitap ve levhaları toplamak, ören yerlerini incelemek, millî folklor ürünlerini araştırmak, öğrenmek ve derlemek) öğrencilerin bireysel gelişimlerine yönelik çalışmaların yürütüldüğü kişisel gelişim öğrenci kulüpleri de kurulabilir.

Öğrencilerin hazır hazır bulunuşluklarından yola çıkarak öğrenciler birbirlerine benzer yönleri ile bir araya getirilirler. Topluca yapılacak öğretimi kolaylaştırmak amacı ile yapılan bu sınıflandırmalardan elde edilen kümeye sınıf denir (Başaran, 2006).

İçerikleri birbirine ilişkili olan sosyal kulüpler bağımsız bir şekilde ayrı ayrı kurulabileceği gibi birleştirilerek de yeni öğrenci kulüpleri oluşturulabilir. Öğrenci kulübü çalışmaları belirli esaslara göre yürütülür. Bu esaslar şunlardır: Öğrenci kulübü ile ilgili işlerin planlanması, yürütülmesi rehber öğretmen gözetiminde öğrenciler tarafından yapılır. Belirlenen öğrenci kulüplerinin tanıtımını, amaçlarını, çalışma esaslarını, öğrencilere kulübü seçmeden önce sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenleri açıklar.

Kulüplere öğrenci seçiminde dikkat edilmesi gereken başka bir hususta şudur; öğrenciler ilgi ve yeteneklerine göre gruplandırılarak, sahip oldukları yeteneklerini daha da geliştirmeleri sağlanmalıdır. Örneğin resim, müzik gibi alanlarda ilgi ve yetenekleri olan öğrenciler sahip oldukları yetenekleri iletmeleri sağlanmalıdır.

Fakat bu yapılırken gruplar tamamen homojen olacak şekilde de düzenlenmemelidir. Bu sağlanırken kız ve erkek öğrencilerle belli bir alanda ilgisi olmayan öğrencilerden istifade edilebilir (Çınar, 2011,63).

Öğrencilerin ilgi duydukları en az bir öğrenci kulübüne üye olmaları zorunludur. Her öğrenci, bir öğrenci kulübü üyesi olmakla birlikte, isterse sınıf öğretmeni ve sınıf/şube rehber öğretmeninin bilgisi dâhilinde ilgisi ve yetenekleri doğrultusunda başka bir kulübe veya etkinlik çalışmasına da katılabilir. Yapılan çalışmaların işbirliğini ve iletişimini sosyal etkinlikler kurulunca yapılır. Sınıflarda oluşturulan öğrenci listesinin bir örneğini danışman öğretmene, bir örneğini de sınıf öğretmeni ile sınıf/şube rehber öğretmenleri tarafından okul yönetimine verilir.

Toplum hizmeti çalışmalarına yer verilmesinin amacı; öğrencilerin; ailesine, çevreye ve topluma duyarlı, gönüllü çalışma bilincine sahip, sorun çözen ve sorunlara çözüm üreten, resmî, özel, sivil toplum kurum ve kuruluşları ile iş birliği içinde çalışma becerilerini geliştirmiş birer fert olarak yetişmelerini sağlamaktır. Öğrencilerin yas ve bilgi seviyelerine uygun öğrenci kulübü çalışmaları kapsamında, bireysel olarak ya da grupla hazırlanacak çalışma planlarına ve projelere göre toplum hizmeti çalışmaları yaptırılır.

Toplum hizmeti çalışmaları; öğrencilerin sınıf dışında öğrenme yaşantılarını zenginleştirip, sosyal sorumluluk almalarını sağlayan ve topluma yararlı hizmetleri öğreten ders dışı öğrenme ve öğretme stratejisidir (Çınar, 2011, 67).

Toplum hizmeti; velilerin okullara olan ilgilerini çoğaltmaya yönelik çalışmalar yapmak, okulu ve çevresinin zenginleştirmek, okulun bakım ve onarımının yaptırılması yönünde çalışmalar yapmak, imkânları yetersiz başka okulların kitap, araç-gereç, donanım ve materyal ihtiyaçlarını gidermek için faaliyetler de bulunmak, kampanyalar düzenleyerek çevreden katkılar sağlamak amaçlarında bulunmaktır.

Toplum hizmeti çalışmaları başlıca kurallara göre yürütülür. Bu kurallar şunlardır: Öğrenciler, bireysel olarak veya grup hâlinde yapacakları toplum hizmeti çalışmalarına Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı veya Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formunu hazırlayıp danışman öğretmenlerine onaylattıktan sonra başlarlar. Projelerini tamamladıklarında Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporunu danışman

öğretmene verirler. Öğrenci kulübü çalışmaları kapsamında yapılacak toplum hizmeti çalışmaları da kulüp çalışmaları kapsamında hazırlanacak Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı veya Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formunda gösterilir, gerekli onaylar alındıktan sonra uygulamaya konur.

Öğrenciler, ilköğretim kurumlarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü sınıflarında yılda 15 saat, 4-8 inci sınıflarında 20 saat; orta öğretim kurumlarının tüm sınıflarında 25 saat olmak üzere toplum hizmeti çalışmalarına katılırlar. (Değişik: 12.8.2005/25904 RG) Öğrencinin seçtiği toplum hizmeti çalışmalarına katılması için önceden velisinin izni alınır (EK-11). Öğrenci kulübü kapsamında yapılacak toplum hizmeti çalışmalarında halk eğitim merkezleriyle diğer kurum ve kuruluşlar arasında iş birliği yapılarak bunların imkânlarından yararlanılır.

Sosyal etkinliklerle ilgili müdürün, danışman öğretmenin, sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerin, gönüllü velilerin, öğrenci kulübü temsilcisinin ve öğrencilerin bazı görevleri vardır. Bu görevler şunlardır:

Müdür, sosyal etkinliklerin mevzuata göre ve etkili olarak uygulanmasında sorumludur. Müdür, gerekli gördüğü hallerde görev verdiği müdür yardımcılara veya öğretmenlere yazılı olarak yetki ve görevler verebilir. Müdür velilere gerekli duyuruları yapar ve onları çalışmalara katılmaları için yönlendirmeler yapar. Okulun eğitim-öğretime açılışının 3 üncü haftasında öğrenci kulüp ve toplum hizmeti çalışmalarını başlatır, danışman öğretmen ve gönüllü velilere rehberlik yapar, gerektiğinde yazışmaları işleyişini sağlar. öğrenci kulübü çalışma planları ile önerilen proje onaylar.

Eğitsel kulüp danışman öğretmeni; Kulübün öğrenci sayısını listesini hazırlayarak sosyal etkinlikler kuruluna sunar, çalışmalarda öğrencileri, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder, çalışmalarda rehberlik yapar, çalışmaların işleyişini takip ederek sonucu sosyal etkinlikler kuruluna bildirir, kulüp çalışmaları ile ilgili yazışmaları yürütür, sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı, Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi, Sosyal Etkinlikler Öğrenci Değerlendirme Formu, Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu ve Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporunun hazırlanmasına önderlik yapar. Yapılacak tüm çalışmalarda öğrencilerin duygu ve düşüncelerini etkilemeden, yazım kuralları ve benzeri konularda yardımcı olur, kulüpteki öğrenciler ile toplanır, onları yönlendirir ve yapılan çalışmaları

değerlendirir, yapılacak olan çalışma ve uygulamalardan okul müdürüne karşı sorumludur.

Sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerinin görevleri şunlardır; Öğretmenler, kurulca belirlenen kulüplerin amaçları ve çalışmaları hakkında öğrencileri bilgilendirir, öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre belirlenen kulüplere göre üye olmalarında rehberlik yapar. Kulüplere öğrenci seçiminde danışman öğretmenle iş birliği yapar, sınıflarda oluşturulan öğrenci listelerinin bir örneğini danışman öğretmene bir örneğini de okul yönetimine verir, okulda ve çevrede yapabilecekleri toplum hizmetlerini öğrencilere tanıtımını yapar, öğrencileri ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda toplum hizmeti çalışmalarına yönlendirir. Bu çalışmalarda öğrencilere rehberlik ve danışmanlık yapar kulüp çalışmaları ve toplum hizmetleri ile ilgili projenin hazırlanmasında ve uygulanmasında öğrencilere rehberlik yapar, projenin uygulama aşamalarında öğrenci velisiyle iş birliği içinde bulunur, projenin uygulama aşamalarında çalışmaları izler, görülebilecek eksikliklerin giderilmesi için gerekli tedbirleri alır, çalışmaların sonucunda projeyi değerlendirerek öğrenci değerlendirme formu ile yapılan çalışmaların sonuçlarını gizlilikle okul yönetimine bildirir.

Önerilen projelerin hazırlanmasında ve uygulanması sırasında sınıf öğretmenleri ile sınıf/şube rehber öğretmenlerine gönüllü veli yardımcı olur. Etkinliklerin, bireysel veya gruplar hâlinde yapılmasına katkı sağlar, okul dışı çalışmalarında öğrencilere gereken desteği sağlar, maliyeti olan çalışmalara maddi destek sağlar, Ayrıca, “Gönüllü Veliler Hangi İşleri Yapabilir ”de belirtilen işleri de yapabilirler (EK-9).

Eğitim öğretim dönemi başında öğrencilerle birlikte yıllık çalışma planlarının hazırlanmasını sosyal kulüp temsilci sağlar. Hazırlanan çalışma planının onaylanması için kulüp danışman öğretmene verir, yapılacak çalışmalarla ilgili iş paylaşımını ve görev dağılımını danışman öğretmene bildirir, yapılan çalışmalarla ilgili danışman öğretmeni bilgilendirir. Kulüp üyelerinin belirli zamanlarda toplanmasını sağlar, kulüp çalışmalarıyla ilgili yazışmaları yapar ve dosyalanmasını sağlar, kulüp üyelerince yapılacak proje çalışmalarında işbirliği ve iletişimi sağlar.

1.4. Araştırmanın Amacı ve Alt amaçları

Bu çalışmanın temel amacı, resmi ilköğretim okullarındaki Eğitsel Kol Çalışmalarının, amaçlarına ulaşma düzeyini, öğretmen görüşlerine dayalı olarak ortaya koymaktır.

Ayrıca bu araştırmada, devlet okullarındaki Eğitici Kol Çalışmalarının amaçları ne düzeyde gerçekleştiğini, devlet okullarındaki Eğitici Kol Çalışmalarının öğrencilerin demokratik davranışlarının gelişimine ne derece etkilediğini, devlet okullarının EKÇ 'nın öğrencinin sosyalleşmesine hangi düzeyde katkı sağladığı öğretmen görüşlerine dayandırılarak yukarıda verilen sorulara cevap aranacaktır.

1.5. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim okullarında uygulanan eğitici kol çalışmalarının uygulama amaçlarını yeterli düzeyde karşılayıp karşılamadığını belirlemektir. Bu amaçla, “İlköğretim okullarında sosyal kulüplerin amaçlarına ulaşma düzeyi nedir?” sorusuna cevap aranmıştır.

1.6. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma okullarımızda eğitsel kulüp çalışmalarının daha iyi ve daha verimli bir şekilde yapılabilmesi için öğretmenlerin katılımının sağlanması yönüyle önemlidir. Birebir görüşmelerde ya da ders havasındaki görüşmelerde çoğu zaman, öğretmenler anket uygulayıcıya karşı çok rahat davranmamakta ve gerçek fikirlerini açıklayamamaktadır. Araştırmada, kimliği açıklanmaksızın anket maddelerini cevaplandıran öğretmen, rahat bir şekilde görüşlerini açıklayabileceğinden objektif bir değerlendirme yapılmış olacaktır. Bunun sonucu olarak da ortaya konulan, öğretmenlerin eğitsel kulüpler hakkındaki görüşleri ve konuya ilişkin çözüm önerileri gerçek ve samimi bilgiler olarak değerlendirilerek, çözüm yollarında önemli bir belge niteliği taşıyabilir. Bu yüzden araştırma önemlidir.

1.7. Tanımlar

Eğitici kol: Okullarda ders saatleri dışında eğitim etkinliklerinden belli bir bölümünün gerçekleşmesi için ortak ilgileri bulunan istekli öğrencilerin katıldığı ve rehber öğretmen gözetimi altında doğrudan doğruya öğrencilerce yürütülen eğitici kuruluşlardır (M.E.B. – 2140, 1993:225).

İlköğretim Kurumları: Resmî ve özel ilköğretim okullarını (mevzuat.meb.gov.tr)

Eğitim-öğretim ortamı: Okul/kurumlarca, okul içinde ve dışında her türlü eğitim-öğretim etkinliklerinin yapıldığı mekânlar (Milli Eğitim Mevzuatı, 2007)

Sosyal Etkinlik: Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları ile her türlü gezi, yarışma, yayın, gösteri, tiyatro, spor, münazara ve benzeri diğer etkinlikleri (Milli Eğitim Mevzuatı, 2005).

Öğrenci Kulübü: Öğrencilerin öğrenimleri boyunca bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda okul içi ve okul dışı etkinliklerde bulunmalarını sağlamak amacıyla oluşturulan grup (Milli Eğitim Mevzuatı, 2005).

Ders Dışı Faaliyetler: Okulda ve okul dışında yapılan, programda derslerde belirlenen faaliyetlerin dışındaki bütün faaliyetleri içerir (Binbaşoğlu,1988).

Rehberlik: Bireyin kendini tanıma, kendine ve topluma yararlı ve uyumlu olmada gerekli davranış ve değerler geliştirilmesinde yardımcı olmak ve bireyin gizil güçlerinin bireye tanıtılmasıdır (Özgüven,1999: 43).

1.8. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma Kars il merkezinde, 2010-2011 eğitim öğretim yılında Kars Merkezde görev yapan ilköğretim öğretmenlerine ait görüşleri ile sınırlıdır.

2. Yapılan araştırma çalışması ilçe merkezlerinde ve köylerde bulunan öğretmenlere ulaşamadığından dolayı, araştırmanın sonuçları köy ve kasaba okullarında görev yapan öğretmenlere genellememiz mümkün olamaz.

3. Bu araştırma resmi devlet ilköğretim okullarında uygulandığı için özel ilköğretim okulları için genelleme dışında tutulmuştur.

1.9. Sayıtlar

Bu çalışmada, araştırma kapsamına alınan öğretmenlerin uygulanan anket formunu cevaplandırırken gerçek görüşlerini yansıtacak şekilde içtenlikle davrandıkları temel sayılısından hareket edilmiştir.

1.10. İlgili Araştırmalar

Yapılan literatür araştırmasında, ilköğretim okullarında uygulanan eğitsel kol faaliyetlerinin yeterlilik düzeyi ile ilgili çeşitli araştırmalara rastlanmıştır. Bu araştırmalardan bazılarında aşağıda yer verilmiştir.

Odabaşı (1988) “Eğitsel etkinliklerin İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin İlk okuma ve Yazma Becerisine Etkisi” konulu araştırma çalışması uygulamalı deney olarak yapmıştır. Deney grubundaki öğrencilere etüt derslerinde müzik, oyun, şarkı gibi planlı etkinlikler yaptırılmış, diğer grubu oluşturan kontrol grubuna ise herhangi bir ek faaliyet yapılmayarak müdahaleden uzak tutulmuştur. Yapılan araştırmanın sonunda planlı ders dışı eğitsel etkinliklere katılan grubun yazma ürünleri ve becerileri ortalaması etkinliklere katılmayan grubun ortalamasından daha yüksek bulunmuş; planlı ders dışı eğitsel etkinliklere katılan grubun okuma yeterliliklerinin ortalaması ile bu etkinliklere katılmayan grubun okuma yeterliliklerinin ortalaması arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Timurlenk (1988) “İlköğretim Okullarında Eğitsel Kol Etkinliklerinin Yönetimi” başlıklı çalışması ilköğretim okullarında eğitsel kol etkinliklerinin yönetimi ile ilgili yönetici ve öğretmenlerin algı ve beklenti düzeylerini saptamak amacıyla yapmıştır.

Yapılan araştırmada; öğretmenlerin ve yöneticilerin, eğitsel kol etkinliklerinin yönetimi ile ilgili algılarıyla beklentileri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya konulmuştur. Öğretmenlerde olduğu gibi yöneticilerin de algıları düşük olduğunda, eğitsel kollardan beklentilerinin yüksek olduğu, eğitsel kol etkinlikleri yönetimin verimliliği ile ilgili öğretmenlerin algıları ile beklentileri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı, öğretmenlerin algıları düşük olduğu zaman beklentilerinin yüksek olduğu, eğitsel kol etkinlikleri yönetimin etkililiğine ilişkin yöneticilerin algıları ile beklentileri arasında anlamlı bir farklılık olduğu, yöneticilerin algıları düşük olduğunda, eğitsek kol çalışmalarından beklentilerinin yüksek olduğu, eğitsel kol etkinliklerinin yönetimi hakkında, hem öğretmenlerin hem de yöneticilerin algıları, eğitim durumlarına, yaşlarına, kıdemlerine, branşlarına, cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği ortaya çıkmıştır. Eğitsel kol etkinliklerinin yönetimi hakkında, hem öğretmenlerin hem de yöneticilerin beklentileri de algıları da olduğu gibi, eğitim durumlarına, branşlarına, kıdemlerine, yaşlarına cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği bulgularına ulaşılmıştır.

Arslantaş (1989), “ İlkokullarda Eğitici Kol Çalışmalarında Karşılaşılan Sorunlar” başlıklı çalışmada EKÇ ‘ lerde öğrenci davranışlarında istenilen düzeyde gelişme görülmediği tespit edilmiştir. EKÇ ‘lere katılan öğrenciler duygularını başkalarına yansıtmada yetersiz kalmaktadırlar. Proje geliştirmede ve uygulamalarda yetersizlikler devam etmektedir.

Programın amaçlarının ve içeriğin yeterli olmasına rağmen öğrenci ilgi katılımlarının sağlanmasında ilgi, ihtiyaç, davranış ve çalışma yöntemlerini etkileme açısından istenilen düzeyde değildir. Öğrenme-öğretme sürecinde içeriğin öğrenciler ile hazırlanmadığı görülmüştür.

EKÇ ‘lerin tanıtımında yetersiz kalındığı, öğrencilerin gezi, gözlem gibi etkinliklere katılımlarının yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Program uygulamalarında fiziksel uygulamalarda yetersiz kaldığı, EKÇ ‘lerin geleneksel okul ortamında yürütülmesinde yer ve zaman gibi farklı sorunlarla karşılaştığı görülmüştür.

Karaköy (1995), “İlköğretim Okullarında Eğitsel Kol Çalışmaları” başlıklı araştırma çalışmasında; öğretmen ve yöneticilerin EKÇ’leri çok gerekli gördükleri fakat EKÇ’lerin öğrenci ilgi ve gereksinimlerine göre düzenlenmesinde yetersiz kalındığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen ve öğrencilere göre EKÇ’lerden orta düzeyde yararlanılmaktadır. Öğrencilerin katıldıkları etkinliklerden mutlu oldukları ifade edilmektedir. Öğrencilerin EKÇ’lere katılmalarında ailelerce herhangi bir sorun yaratılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın örneklemini 42 yönetici, 60 öğretmen ve 60 öğrenci oluşturmaktadır.

Şahan (1995), “İlköğretim Okullarında Eğitici çalışmaların Değerlendirilmesi” başlıklı araştırma çalışmasında ilköğretim okullarında yapılan eğitici çalışmaların genel bir değerlendirmesini yapmak, karşılaşılan sorunları ve ilgililerin bu konudaki görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapmıştır.

Ayrıca yapılan çalışmada, yöneticilerin EKÇ’na destek olmada, fiziki imkânların sağlanmasında, parasal olanaklarda, yapılan çalışmaların diğer derslerle bağlantılarının kurulmasında sorunlarla karşılaşılmaktadır. Öğretmenlerin EKÇ’lerin önemine inanmamaları, yapılan çalışmaların çoğunlukla evrak düzenlemeden ibaret

olduğu, mufettişlerin yeteri kadar denetim ve rehberlik yapmadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırmanın sonunda öğrenciler, yeteneklerini geliştirme, ferdi girişimde bulunma, yeni durumlara uyum sağlama, kendisine ve başkalarına güvenme, kendi görüşlerini başkalarına etkili bir şekilde anlatabilme, farklılıklara hoşgörölü olabilme, başkalarına karşı saygılı ve ölçölü olabilme, grupça verilen görevlerin üstesinden gelebilme, gruba karşı sorumluluk duyabilme, çevresinde ki sorunlarla ilgili olabilme davranışların orta derece kazandıkları saptanmıştır.

Seçkin (1996), “ Ortaöğretim Kurumlarında Eğitsel Kol Çalışmalarının Boş Zaman Değerlendirmesine Katkıları” başlıklı çalışmasında eğitsel kol saatlerinin yetersiz olduğu, Genel ve Özel Liselerde yetersizliğin biraz daha fazla olduğu, ayrılan zamanın öğrenci çalışmalarının tamamlanmasında yetersiz olduğu, salt ders programında gereksinimlerin karşılanmasında yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Okul yönetimlerinin eğitsel kol çalışmalarına gerekli desteği vermemesine rağmen özel okullarda daha fazla destek sağlandığı görölmüştür.

EKÇ ‘lerin boş zamana aktarılmasında rehber öğretmenler yetersiz kaldığı, öğretmenlerin ders dışı zamanlarda çalışmalarda yetersiz olduğu, müzik, halk oyunları, spor, tiyatro, kollarının dışında öğrencilerle herhangi bir ortak bir çalışma yapılmadığı görölmüştür.

Öğrencilerin EKÇ ‘lere boş zamanlarında okullarında devamlılık sağlamada yetersiz olduğu, okullarda araç-gereç yetersizliği, çalışma odalarının bulunmaması, rehber öğretmenlerin çalışmalara yeterince zaman ayıramadığı anlaşılmıştır.

Rehber öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumlarında EKÇ ve boş zamanları değerlendirmede yeteri kadar bilgilendirilmedikleri bu durumun EKÇ ‘lerin planlanması ve uygulanmasında yetersizlerin ortaya çıktığı görölmüştür.

EKÇ lerin amaçlarına uygun yapıldığına inanılmadığı, rehber öğretmenlerin bu amaçları gerçekleştirmek için değil resmi prosedürün yerine gelmesi için çalıştıkları, ortaya konulmuştur. EKÇ ‘lerin uygulanmasında gerekli maddi unsurların karşılanmadığı, yönetimlerin yeterince destek vermedikleri tespit edilmiştir.

Gündüz (1997), “Eğitici kol Çalışmalarının Etkililiği ile İlgili Öğretmen ve Yönetici Görüşleri” başlıklı çalışmasında, EKÇ’lerin etkililiğinin ve verimliliğinin artırılmasında, öğretmen sayısının fazla olması, okul laboratuvarına sahip olunması, okulun büyük bir bahçeye sahip olması gibi fiziki şartların önemli bir yer tuttuğu ortaya çıkmaktadır. Araştırma 100 öğretmen, 24 yönetici olmak üzere toplam 124 denek üzerinde yapılmıştır.

Öğretmen ve yöneticilerin EKÇ’nin amaçlarını bilmemeleri, öğretmen yetiştiren kurumların öğretmen adaylarına eğitsel becerileri kazandırmada yetersiz kaldıkları, Öğretmen ve yöneticiler arasında yapılan çalışmalarda etkili bir iletişimin olmaması, öğretmenlerin EKÇ için yeteri kadar zaman ayıramadıkları gibi sonuçlara yapılan çalışmada ulaşılmıştır.

Ayrıca araştırma sonunda, EKÇ’lerin okullarımızda etkili ve verimli bir şekilde yapılmadığı; bu durumun da EKÇ’lere etki eden okulun tipi ve fiziki şartları, eğitici çalışmalar yönetmeliği ve yönetici ve öğretmen davranışlarından kaynaklandığı ortaya çıkmıştır.

Özenci (1997), “ İlköğretimde Eğitici Öğrenci Sosyal Kol Çalışmalarının Durumu” konulu araştırma çalışmasında, görüşlerine başvuru alan öğretmenlerin %75 eğitici kol çalışmalarının önemini farkında olduklarını ortaya koymuştur. Ayrıca yapılan çalışmada, hem beceri, hem de zihinsel faaliyetleri gerektiren davranışların kazandırılmasında eğitici kol çalışmalarının yetersizliği ile eğitici kol çalışmalarının en önemli amaçlarından olan, öğrencilerin moral değerlerini en üst seviyeye çıkarma amacını da gerçekleştirmediği tespitinde bulunulmuştur. Öğrencilerin sanat ve kültür gelişimlerinde de eğitici kol çalışmalarının yetersiz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Eğitici kol çalışmalarının öğrenciyi daha az konuşturması, uygulama yöntemlerinin yanlış seçilmesi, kolların işleyişleri, yapılanmaları, faaliyetlerin sıkıcı olması gibi nedenlerden dolayı Türkçeyi etkin kullanma ve yaşanan olumsuz olaylara müdahalede öğrencilerin yetersiz kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Çakıroğlu (1998), “ Rekreasyon; Benden Eğitimi Dersi ve Diğer Dersler Açısından Okullarda Ders Dışı Faaliyetlerin Durumu Eğitsel Kollar ve Fonksiyonları” başlıklı çalışmasında eğitici kol türlerinin, imkânlarının yetersiz

olduğu, eğitici kol toplantılarına ğrenci katılımlarının yetersi olduğu ve öğrencilere demokratik tutum kazandırmada yetersi olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca eğitici kol çalışmalarının amacına uygun olarak yürütülmediği tespiti yapılmıştır.

EK yesi olmayan ğrenci gruplarının diğer öğrencilere nazaran daha fazla kahvehaneye gittikleri tespit edilmiştir. Yaş grubu büyüdükçe pasif rekreaktif katılım yerini aktif katılıma bırakmıştır.

EK ‘ lerin arkadaşlarını tanımaya etkisi olmadığı, öğrencileri psikolojik olarak rahatlatmadığı tespit edilmiştir.

Kırdar (2002), ‘‘İlköğretim Okulları 1. Kademedede Eğitici Kol alışmalarının Yeterlilik Düzey’’ başlıklı araştırma çalışmasında aşağıda belirtilen sonuçlara ulaşmıştı. Bunlar;

EK’lerde müfettişlerin rehberlik yapmada yetersiz kaldıkları, kulüp rehber ğretmenlerinin diğer kulüp rehber öğretmenleriyle iletişim halinde olmadıkları, ğrencilerin EK’re katılımda gönülsüz oldukları, ğrencilerin EK çalışmalarında kendilerine ve başkalarına güvenmedikleri, öğrencilerin çeşitli meseleleri öğretmenleriyle paylaşmadıkları, sosyal ilişkilerde saygılı olmadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan öğretmenlerin öğrencilere öz güven kazandıramadıkları ve öğrencileri sosyal bir birey olarak yetiştiremedikleri ortaya çıkmaktadır. Ayrıca EK’lerin i yönetmeliklerinin bütün öğrencilere tanıtılmasında kısmen yeterli bulunduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmanın evreni Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı Sakarya il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan yönetici ve sınıf öğretmenleridir. Araştırmanın rneklemi 226 yönetici ve öğretmendir.

EK’leri daha verimli hale getirmek için açılan kursların ve hizmet içi eğitim seminerlerinin, ğretmen ve yöneticilerin bu konuyla ilgili bilgi düzeylerini artırmada yetersiz olduğu ve bu çalışmaların amacına ulaşmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

YÖNTEM II

Bu bölümde; araştırmanın evreni ve örnekleme, veri toplama aracının geliştirilmesi ve uygulanması, verilerin analizinde kullanılan istatistik teknikleri açıklanmıştır.

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmanın yöntemi, "betimleme yöntemi" dir. Bu yöntem olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışan incelemelerde kullanılır (Kaptan, 1998,40).

Bu araştırmada; eğitici kol çalışmalarının yürütülmesindeki yeterlilik düzeyi ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerinin görüşleri ile belirlenmiştir. Bunun için bu araştırma kapsamında geliştirilmiş olan, "Sosyal Kulüplerin Amaçlarına Ulaşma Düzeyini Belirleme Anket" kullanılmıştır.

Bu araştırmanın yürütülmesinde, genel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır.

Bu çalışma, ölçek maddeleri ile ilköğretim okullarında eğitici kulüp çalışmalarına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Kars il merkezinde ilköğretim okullarında görev yapan 131 öğretmen üzerinde yürütülen bu araştırma; öğretmenlerin eğitici kulüp çalışmaları için var olan düşüncelerini göstermektedir.

2.2. Araştırmanın Evrenini ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini 2010-2011 öğretim yılında Kars il merkezindeki resmi ilköğretim okullarında görev yapmakta olan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın yapıldığı dönemde Kars il merkezindeki 87 resmi ilköğretim okulunda 1023 öğretmen görev yapmaktadır. Zaman ve maliyet zorlukları nedeniyle bu okullardan on resmi okuldan ve her okulda görev yapan tüm öğretmenlere anket uygulanması hedeflenmiştir. Dolayısıyla araştırmanın örneklemini 10 resmi okulda görev yapan 131 öğretmen oluşturmaktadır.

Anket uygulanacak okullar rastgele (random) yöntemi ile seçilmiştir. Örnekleme alınan okullar araştırmacı tarafından ziyaret edilmiş ve öğretmenlere anket formları dağıtılmıştır. Anket formları araştırmacıların gözetiminde öğretmenler tarafından doldurulduktan sonra toplanmıştır. Böylece resmi okullarda görev yapan 131 öğretmene anket uygulanmıştır.

2.3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

İlköğretim okullarında uygulanan eğitici kol çalışmalarının yeterlilik düzeyini değerlendirmek amacıyla araştırmacı tarafından öğretmenlerin eğitsel kol faaliyetleri ile ilgili görüşlerini yansıtacağı düşünülen sorulardan oluşan deneme anket formu geliştirilmiştir. Anket formunun geliştirilmesinde eğitsel kol çalışmaları ile ilgili mevcut literatür incelenmiş ve anket soruları bu inceleme sonucuna göre oluşturulmuştur. Deneme formu örneklem dışında kalan, eğitsel kol faaliyetlerinde görev almış öğretmenlere okutularak görüşleri alınmış ve sorular üzerinde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Ayrıca Deneme formu alan uzmanlarının görüşlerine dayanarak düzenlenmiştir. Geliştirilen anketin Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayısı bulunmuştur. Böylece 36 maddelik “Sosyal Kulüplerin Amaçlarına Ulaşma Düzeyini Belirleme Anket” geliştirilmiştir.

Verilerin analizini kolaylaştırması açısından anket maddeleri kapalı uçlu olarak hazırlanmıştır. Her bir madde, “Hiç katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Orta düzeyde katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Tamamen katılıyorum” şeklinde cevaplanacak şekilde oluşturulmuştur.

Araştırma verilerinin toplanmasında, araştırmacı araştırma kapsamına alınan okullarda anketler uygulamak için, il milli eğitim müdürlüğünden izinler alınarak okullarda uygulama yapılmıştır. Uygulama izni alındıktan sonra araştırmacı anket formunu tek tek öğretmenlere kendisi uygulamıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Bu araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel çözümlemesi “SPSS 16.0” paket programı kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın alt problemleriyle ilgili denencelerin test edilmesinde “Ki-kare” yöntemi kullanılmıştır.

Ki-kare testi, 2×2 ya da $r \times c$ tipindeki çapraz tablolarda uygulanan, iki ya da daha fazla kategoriye sahip olan değişkenlerin kategorilerinin birbirleri ile bağımlı / bağımsızlığını belirlemede kullanılan bir istatistik yöntemidir (Özdamar, 2004:461).

Diğer bir tanımla Ki-kare testi, test etmede kullanılan değişkenin her bir kategorisinde gözlenen sayıların, kategoriler için beklenen sayılardan farkının anlamlılığını inceleyen bir test (Büyüköztürk, 2003:138) olup, araştırma kapsamında yer alan öğretmenlerin görüşlerinin cinsiyet ve kıdem ile ilişkilerini (bağımlı olup olmadığını) test etmek için uygun bir yöntem olarak görülmüştür.

Ki-kare testinin kullanılabilmesi için, beklenen değeri 5'ten küçük olan kategori sayısının, toplam kategori sayısının %20'sini asmaması ve tüm kategorilerde bu değerin 1'den büyük olması gerekir. Bu koşulun sağlanamadığı durumlarda, mantıklı ise kategoriler arası birleştirme yoluna gidilebilir (Büyüköztürk, 2003:138). Araştırmada hata payı 0.05 olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR VE YORUMLAR III

Bu bölümde, Kars merkezde görev yapan öğretmenlerin eğitsel kulüplere bakışını değerlendirmek amacıyla uygulanan anket çalışması sonuçlarından elde edilen bulgular yer almaktadır. Tabloların daha iyi anlaşılması için veriler sonucunda elde edilen bulgular, tabloların altlarında açıklanmıştır.

3.1. Katılımcılar İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırma kapsamında yer alan öğretmenlerin cinsiyet, ve kıdemlerine ilişkin sıklık ve yüzdeler tablolar halinde aşağıda verilmiştir.

Tablo 3.1: Cinsiyetlerine Göre Öğretmenlerin Dağılımı

Öğretmenlerin cinsiyetleri	Öğretmen	
	Sayı	Yüzde
Bayan	90	% 69
Erkek	41	% 31
Toplam	131	100.0

Tablo 3.2: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler İnsan haklarına saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verdikleri cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S1								
Sınıf Öğretmeni	46	3.95	0.9878	0.1456	4.24	4.24	1	5
Matematik Öğretmeni	10	3.8	1.3165	0.4163	4.74	4.74	1	5
Türkçe öğretmeni	10	4	0.8164	0.2581	4.58	4.58	3	5
Fen bilgisi öğretmenliği	10	3.1	1.5238	0.4818	4.19	4.19	1	5
Sosyal bilgiler öğretmenliği	11	4.09	0.7006	0.2112	4.56	4.56	3	5
Yabancı diller	14	3.57	1.0894	0.2911	4.20	4.20	1	5
Diğerleri	30	3.4	1.2205	0.2228	3.85	3.85	1	5
Total	131	3.72	1.1166	0.0975	3.91	3.91	1	5

Tablo 3.2: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüpler in insan haklarına saygı duyulmasını sağladığı görüşünde oldukları görülmüştür.

Tablo 3.3: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler İnsan haklarına saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verdikleri cevaplara ilişkin ANOVA sonuçları verilmiştir.

	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Sig.
S1 Between Groups	12.156	6	2.02	1.67	0.132
Within Groups	149.95	124	1.20		
Total	162.10	130			

$P > 0,05$ olduğundan dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler İnsan haklarına saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.4: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S7	46	3.6	1.12	0.16	3.27	3.94	1	5
Sınıf Öğretmeni	10	3.3	1.25	0.39	2.40	4.19	1	5
Matematik	10	3.8	0.78	0.24	3.23	4.36	3	5
Öğretmeni	10	3.6	0.84	0.26	2.99	4.20	2	5
Türkçe öğretmeni	11	3.8	1.07	0.32	3.09	4.54	1	5
Fen bilgisi	14	2.8	1.16	0.31	2.18	3.53	1	5
öğretmenliği	30	3.2	0.99	0.18	2.82	3.57	1	5
Sosyal bilgiler	131	3.4	1.08	0.09	3.25	3.62	1	5
öğretmenliği								
Yabancı diller								
Diğerleri								
Total								

Tablo3.4: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüpleri kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağladığı görüşü ortaya çıkmaktadır

Tablo 3.5: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağlar” sorusuna verilen cevaplarına ilişkin ANOVA sonuçları.

	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Sig.
S7 Between Groups	11.113	6	1.85	1.62	0.145
Within Groups	141.20	124	1.13		
Total	152.32	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağlar” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.6: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar ” sorusuna verilen cevapları ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Üst sınır	Alt sınır		
S8				0.16	3.17	3.82	1	5
Sınıf Öğretmeni	46	3.50	1.09	0.33	2.24	3.75	1	5
Matematik	10	3.00	1.05	0.37	2.76	4.43	1	5
Öğretmeni	10	3.60	1.71	0.33	2.54	4.05	2	5
Türkçe öğretmeni	10	3.30	1.05	0.33	2.88	4.38	1	5
Fen bilgisi	11	3.63	1.12	0.26	2.49	3.64	1	5
öğretmenliği	14	3.07	0.99	0.21	2.76	3.63	1	5
Sosyal bilgiler	30	3.20	1.15	0.09	3.16	3.54	1	5
öğretmenliği	131	3.35	1.09					
Yabancı diller								
Diğerleri								
Total								

Tablo 3.6: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağladığı görüşünün hakim olduğu görülmüştür..

Tablo 3.7 Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar ” sorusuna verilen cevaplarına ilişkin ANOVA sonuçları.

	Kareler toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Sig.
S8.Between Groups	5.573	6	0.92	0.766	0.597
Within Groups	150.27	124	1.21		
Total	155.84	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar ” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.8: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Üst Sınır	Alt sınır		
S10				0.13	3.40		2	5
Sınıf Öğretmeni	46	3.6	0.92	0.3	2.62	3.94	2	5
Matematik	10	3.3	0.94	0.23	3.33	3.97	3	5
Öğretmeni	10	3.9	0.73	0.26	2.99	4.42	2	5
Türkçe öğretmeni	10	3.6	0.84	0.32	3.09	4.20	2	5
Fen bilgisi	11	3.8	1.07	0.24	2.54	4.54	2	5
öğretmenliği	14	3.0	0.91	0.19	3.09	3.60	1	5
Sosyal bilgiler	30	3.5	1.07	0.08	3.39	3.90	1	5
öğretmenliği	131	3.5	0.96			3.73		
Yabancı diller								
Diğerleri								
Total								

Tablo 3.8: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin çevreye uyumu kolaylaştırdığı görüşü hâkimdir.

Tablo 3.9: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Sig.
S10.Between Groups	6.62	6	1.10	1.207	0.308
Within Groups	113.57	124	0.91		
Total	120.19	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.10: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Üst Sınır	Alt Sınır		
S11				0.16				
Sınıf Öğretmeni	46	3.6	1.13	0.44	3.31	3.99	1	5
Matematik	10	3.3	1.41	0.37	2.28	4.31	1	5
Öğretmeni	10	3.4	1.17	0.26	2.56	4.23	1	5
Türkçe öğretmeni	10	3.5	0.89	0.29	2.89	4.10	2	5
Fen bilgisi	11	3.8	0.98	0.29	3.15	4.47	2	5
öğretmenliği	14	2.8	1.09	0.20	2.22	3.49	1	5
Sosyal bilgiler	30	3.4	1.13	0.09	3.04	3.89	1	5
öğretmenliği	131	3.4	1.13		3.28	3.67	1	5
Yabancı diller								
Diğerleri								
Total								

Tablo 3.10: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağladığı görüşü ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.11: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar.” sorusuna verilen cevapların ANOVA sonuçları.

	Karelerin Toplamı	sd	Karelerin Ortalaması	F	Sig.
S11.Between Groups	8.4501	6	1.408	1.103	0.364
Within Groups	158.252	124	1.276		
Total	166.702	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.12: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüple bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Üst Sınır	Alt sınır		
S13				0.15	3.07	3.70	2	5
Sınıf Öğretmeni	46	3.3	1.06	0.3	2.62	3.97	2	5
Matematik Öğretmeni	10	3.3	0.94	0.36	2.87	4.52	1	5
Türkçe öğretmeni	10	3.7	1.15	0.38	2.32	4.07	1	5
Fen bilgisi öğretmeni	10	3.2	1.22	0.27	3.11	4.33	2	5
Sosyal bilgiler öğretmeni	11	3.7	0.90	0.24	2.39	3.45	2	5
Yabancı diller Diğeri	14	2.9	0.91	0.19	3.13	3.93	1	5
Total	30	3.5	1.07	0.09	3.22	3.58	1	5
Total	131	3.4	1.05					

Tablo 3.12: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağladığı görüşü görülmüştür.

Tablo 3.13: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüple bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Sig.
S13.Between Groups	6.224	6		0.936	0.471
Within Groups	137.33	124	1.03		
Total	143.55	130	1.10		

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.14: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Üst Sınır	Alt Sınır		
S16				0.15	3.21	3.83	1	5
Sınıf Öğretmeni	46	3.5	1.04	0.29	2.54	3.85	2	5
Matematik Öğretmeni	10	3.2	0.91	0.26	3.11	4.28	3	5
Türkçe öğretmeni	10	3.7	0.82	0.16	3.12	3.87	3	5
Fen bilgisi öğretmeni	10	3.5	0.52	0.28	3.45	4.72	2	5
Sosyal bilgiler öğretmeni	11	4.0	0.94	0.29	2.79	4.05	2	5
Yabancı diller Diğeri	14	3.4	1.08	0.19	3.07	3.85	1	5
Total	30	3.4	1.04	0.08	3.36	3.70	1	5
Total	131	3.5	0.98					

Tablo 3.14: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağladığı görüşü ağırlıklı olarak görülmüştür.

Tablo 3.15: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin Toplamı	sd	Karelerin Ortalaması	F	Sig.
S16.Between Groups	5.11	6		0.869	0.519
Within Groups	121.48	124	0.85		
Total	126.59	130	0.97		

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar.” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.16: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Üst sınır	Alt Sınır		
S18		3.5	1.04	0.15	3.21	3.83	1	5
Sınıf Öğretmeni	46	3.3	1.33	0.42	2.34	4.25	1	5
Matematik	10	3.7	0.82	0.26	3.11	4.28	3	5
Öğretmeni	10	3.1	0.73	0.23	2.57	3.62	2	5
Türkçe öğretmeni	10	4.0	0.94	0.28	3.45	4.72	2	5
Fen bilgisi	11	3.3	1.08	0.28	2.73	3.98	1	5
öğretmenliği	14	3.5	0.93	0.17	3.18	3.88	2	5
Sosyal bilgiler	30	3.5	1.01	0.88	3.34	3.69	1	5
öğretmenliği	131							
Yabancı diller								
Diğerleri								
Total								

Tablo 3.16: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağladığı görüşü hâkimdir.

Tablo 3.17: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin Toplamı	sd	Karelerin Ortalaması	F	Sig.
S18.Between Groups	6.533	6	1.088	1.070	0.383
Within Groups	126.168	124	1.017		
Total	132.702	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.18: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Üst Sınır	Alt Sınır		
S21								
Sınıf Öğretmeni	46	3.4	1.10	0.16	3.08	3.74	1	5
Matematik Öğretmeni	10	5.2	6.01	1.90	0.89	9.50	1	5
Türkçe öğretmeni	10	3.5	0.97	0.30	2.80	4.19	2	5
Fen bilgisi öğretmeni	10	3.1	0.99	0.31	2.38	3.81	1	5
Sosyal bilgiler öğretmeni	11	4	1.26	0.38	3.15	4.84	1	5
Yabancı diller Diğerleri	14	3.4	1.01	0.27	2.84	4.01	2	5
Total	30	3.4	1.10	0.20	3.05	3.87	1	5
	131	3.5	1.95	0.17	3.25	3.93	1	5

Tablo 3.18: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştirdiği görüşü hâkimdir.

Tablo 3.19: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin Toplamı	sd	Karelerin Ortalaması	F	Sig.
S21.Between Groups	32.50	6	5.41	1.450	0.200
Within Groups	463.047	124	3.73		
Total	495.55	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir ” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.20: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt Sınır	Üst sınır		
S24								
Sınıf Öğretmeni	46	3.89	1.05	0.15	3.57	4.20	1	5
Matematik Öğretmeni	10	3.70	1.56	0.49	2.57	4.82	1	5
Türkçe öğretmeni	10	3.70	1.05	0.33	2.94	4.45	2	5
Fen bilgisi öğretmeni	10	4.10	0.73	0.23	3.57	4.62	3	5
Sosyal bilgiler öğretmeni	11	4.18	0.75	0.22	3.67	4.68	3	5
Yabancı diller Diğerleri	14	3.50	1.34	0.35	2.72	4.27	1	5
Total	30	3.73	1.04	0.19	3.34	4.12	1	5
	131	3.82	1.08	0.09	3.63	4.01	1	5

Tablo 3.20: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik ettiği görüşü ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.21: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin Toplamı	sd	Karelerin Ortalaması	F	Sig.
S.24.Between Groups	4.402	6	0.733	0.612	0.720
Within Groups	148.559	124	1.198		
Total	152.961	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüpler sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.22: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt Sınır	Üst Sınır		
S29								
Sınıf Öğretmeni	46	3.8	1.121	0.165	3.49	4.159	1	5
Matematik Öğretmeni	10	3.6	1.349	0.426	2.63	4.565	1	5
Türkçe öğretmeni	10	3.6	1.429	0.452	2.57	4.622	1	5
Fen bilgisi öğretmeni	10	3.3	1.059	0.334	2.54	4.057	1	5
Sosyal bilgiler öğretmeni	11	4	0.894	0.269	3.39	4.600	2	5
Yabancı diller	14	3.7	1.138	0.304	3.05	4.371	1	5
Diğerleri	30	3.8	0.899	0.164	3.53	4.202	1	5
Total	131	3.7	1.087	0.094	3.57	3.951	1	5

Tablo 3.22: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alındığı görüşü ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.23: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin Toplamı	sd	Karelerin Ortalaması	F	Sig.
S.29.Between Groups	3.831	6	0.638	0.528	0.785
Within Groups	149.832	124	1.208		
Total	153.664	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.24: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sd	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınıır	Üst sınıır		
S30								
Sınıf Öğretmeni	46	3.9	1.04	0.15	3.66	4.28	1	5
Matematik Öğretmeni	10	3.4	1.34	0.42	2.43	4.36	1	5
Türkçe öğretmeni	10	4.2	0.78	0.24	3.63	4.76	3	5
Fen bilgisi öğretmeni	10	4	0.81	0.25	3.41	4.58	3	5
Sosyal bilgiler öğretmeni	11	4.0	0.70	0.21	3.62	4.56	3	5
Yabancı diller Diğerleri	14	3.8	0.86	0.23	3.35	4.35	2	5
Total	30	3.7	1.01	0.18	3.35	4.11	1	5
	131	3.8	0.98	0.08	3.72	4.06	1	5

Tablo 3.24: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmelerin yapıldığı görülmüştür

Tablo 3.25: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA sonuçları.

	Karelerin Toplamı	sd	Karelerin Ortalaması	F	Sig.
S.30.Between Groups		6	0.839	0.856	0.528
Within Groups	5.035	124	0.979		
Total	121.468	130			
	126.503				

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.26: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt Sınıır	Üst sınıır		
S31								
Sınıf Öğretmeni	46	4.1	0.909	0.13	3.925	4.465	1	5
Matematik Öğretmeni	10	4	1.054	0.33	3.245	4.754	2	5
Türkçe öğretmeni	10	4.5	0.971	0.30	3.804	5.195	2	5
Fen bilgisi öğretmeni	10	3.7	0.948	0.3	3.021	4.378	2	5
Sosyal bilgiler öğretmeni	11	4.1	0.750	0.22	3.677	4.686	3	5
Yabancı diller Diğerleri	14	4.1	0.864	0.23	3.643	4.641	3	5
Total	30	4.1	0.803	0.14	3.800	4.399	2	5
	131	4.1	0.883	0.07	3.984	4.290	1	5

Tablo 3.26: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapıldığı görüşü ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.27: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin Toplamı	sd	Karelerin Ortalaması	F	Sig.
S.31.Between Groups	5.035	6	0.83	0.856	0.528
Within Groups	121.468	124	0.97		
Total	126.503	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.28: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt Sınır	Üst sınır		
S36								
Sınıf Öğretmeni	46	3.8	1.087	0.160	3.481	4.12	1	5
Matematik Öğretmeni	10	3.1	1.523	0.481	2.009	4.19	1	5
Türkçe öğretmeni	10	3.2	0.788	0.249	2.635	3.76	2	5
Fen bilgisi öğretmeni	10	3.6	0.843	0.266	2.996	4.20	2	5
Sosyal bilgiler öğretmeni	11	3.8	1.167	0.352	3.033	4.60	1	5
Yabancı diller öğretmenleri	14	3.5	1.157	0.309	2.902	4.23	1	5
Diğerleri	30	3.2	1.014	0.185	2.887	3.64	1	5
Total	131	3.5	1.097	0.095	3.352	3.73	1	5

Tablo 3.28: Katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapıldığı görüşü ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.29: Katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin Toplamı	sd	Karelerin Ortalaması	F	Sig.
S.36.Between Groups	9.44	6	1.574	1.327	0.249
Within Groups	147.07	124	1.186		
Total	156.51	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların branşlarına göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.30: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler İnsan haklarına saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verdikleri cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S1								
1-5 yıl	55	3.7	0.9	0.13	3.513	4.050	1	5
6-10 yıl	41	3.6	1.2	0.19	3.249	4.019	1	5
11-15 yıl	21	3.8	1.1	0.26	3.313	4.401	1	5
16-20 yıl	8	3.6	1.1	0.41	2.632	4.617	1	5
20 ve üstü	6	3.5	1.3	0.56	2.053	4.946	1	5
Total	131	3.7	1.1	0.09	3.532	3.918	1	5

Tablo 3.30: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin İnsan haklarına saygı duyulmasını sağladığı görüşü ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.31: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler İnsan haklarına saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verdikleri cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.31. Between Groups	1.266	6	0.316	0.248	0.9103
Within Groups	160.840	126	1.276		
Total	162.106	130			

$P > 0,05$ olduğundan dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler İnsan haklarına saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.32: Katılımcıların mesleki kıdemlere göre “Sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S7								
1-5 yıl	55	3.41	1.03	0.138	3.139	3.696	1	5
6-10 yıl	41	3.48	1.24	0.194	3.094	3.881	1	5
11-15 yıl	21	3.61	0.92	0.200	3.199	4.038	2	5
16-20 yıl	8	3.62	0.74	0.263	3.002	4.247	3	5
20 ve üstü	6	2.5	1.04	0.428	1.399	3.600	1	4
Total	131	3.44	1.08	0.094	3.255	3.629	1	5

Tablo 3.32: Katılımcıların mesleki kıdemlere göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağladığı görüşü görülmüştür.

Tablo 3.33: Katılımcıların mesleki kıdemlere göre “Sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.7. Between Groups	6.367	6	1.591	1.374	0.246
Within Groups	145.953	126	1.158		
Total	152.3206	130			

$P > 0,05$ olduğundan dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağlar” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.34: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar ” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S8								
1-5 yıl	55	3.41	1.04	0.14	3.13	3.70	1	5
6-10 yıl	41	3.43	1.07	0.16	3.10	3.77	1	5
11-15 yıl	21	3.28	1.18	0.25	2.74	3.82	1	5
16-20 yıl	8	3.37	1.30	0.46	2.28	4.46	1	5
20 ve üstü	6	2.33	0.81	0.33	1.47	3.19	1	3
Total	131	3.35	1.09	0.09	3.16	3.54	1	5

Tablo 3.34: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağladığı görüşü ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.35: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar ” sorusuna verilen cevapların ANOVA sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.8. Between Groups	6.87	4	1.718	1.453	0.220
Within Groups	148.97	126	1.182		
Total	155.84	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar ” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.36: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S10								
1-5 yıl	55	3.65	0.96	0.13	3.393	3.915	2	5
6-10 yıl	41	3.58	0.89	0.13	3.303	3.867	2	5
11-15 yıl	21	3.57	0.97	0.21	3.126	4.017	2	5
16-20 yıl	8	3.37	1.18	0.41	2.382	4.367	1	5
20 ve üstü	6	2.83	0.98	0.40	1.801	3.865	2	4
Total	131	3.56	0.96	0.08	3.398	3.731	1	5

Tablo 3.36: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin çevreye uyumu kolaylaştırdığı görüşü ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.37: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.10.Between Groups	3.95	4			
Within Groups	116.23	126	0.989	1.073	0.372
Total	120.19	130	0.922		

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.38: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S11								
1-5 yıl	55	3.509	1.086	0.146	3.21	3.80	1	5
6-10 yıl	41	3.463	1.185	0.185	3.08	3.83	1	5
11-15 yıl	21	3.761	1.135	0.247	3.24	4.27	1	5
16-20 yıl	8	3.125	1.246	0.440	2.08	4.16	1	5
20 ve üstü	6	2.833	0.983	0.401	1.80	3.86	2	4
Total	131	3.480	1.132	0.098	3.28	3.67	1	5

Tablo 3.38: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağladığı görüşü görülmüştür.

Tablo 3.39: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar.” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.11.Between Groups	5.243	4	1.310	1.023	0.398
Within Groups	161.458	126	1.281		
Total	166.702	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.40: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüple bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S13								
1-5 yıl	55	3.5	0.939	0.124	3.273	3.781	2	5
6-10 yıl	41	3.3	1.180	0.184	3.017	3.762	1	5
11-15 yıl	21	3.4	0.980	0.214	3.029	3.922	1	5
16-20 yıl	8	3.1	1.125	0.398	2.183	4.066	2	5
20 ve üstü	6	2.5	1.048	0.428	1.399	3.600	1	4
Total	131	3.4	1.050	0.091	3.222	3.586	1	5

Tablo 3.40: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağladığı görülmektedir.

Tablo 3.41: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüple bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.13.Between Groups	6.478	4	1.619	1.488	0.209
Within Groups	137.078	126	1.087		
Total	143.557	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.42: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S16								
1-5 yıl	55	3.6	0.96	0.130	3.393	3.91	1	5
6-10 yıl	41	3.5	1.04	0.163	3.229	3.89	2	5
11-15 yıl	21	3.5	0.74	0.163	3.182	3.86	2	5
16-20 yıl	8	3.5	0.92	0.327	2.725	4.27	2	5
20 ve üstü	6	2.3	1.03	0.421	1.249	3.41	1	4
Total	131	3.5	0.98	0.086	3.363	3.70	1	5

Tablo 3.42: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağladığı görülmektedir.

Tablo 3.43: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.16.Between Groups	9.490	4	2.372	2.552	0.042
Within Groups	117.105	126	0.929		
Total	126.595	130			

$P < 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar. ” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Tablo 3.44: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S17								
1-5 yıl	55	3.6	1.04	0.140	3.37	3.935	1	5
6-10 yıl	41	3.4	1.05	0.164	3.13	3.795	1	5
11-15 yıl	21	3.4	0.98	0.214	3.02	3.922	2	5
16-20 yıl	8	3.6	0.74	0.263	3.00	4.245	3	5
20 ve üstü	6	2.5	1.04	0.428	1.39	3.600	1	4
Total	131	3.5	1.03	0.090	3.33	3.690	1	5

Tablo 3.44: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağladığı görülmektedir.

Tablo 3.45: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.17.Between Groups	7.48	4	1.87	1.79	0.13
Within Groups	131.24	126	1.04		
Total	138.73	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerin toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar.” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.46: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S18								
1-5 yıl	55	3.6	1.02	0.13	3.321	3.878	1	5
6-10 yıl	41	3.4	1.05	0.16	3.155	3.819	1	5
11-15 yıl	21	3.5	0.92	0.20	3.150	3.992	2	5
16-20 yıl	8	3.6	0.91	0.32	2.859	4.390	2	5
20 ve üstü	6	2.6	0.81	0.33	1.809	3.523	2	4
Total	131	3.5	1.01	0.08	3.344	3.693	1	5

Tablo 3.46: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağladığı görüşü görülmektedir.

Tablo 3.47: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.18.Between Groups	4.907	4	1.226	1.209	0.310
Within Groups	127.795	126	1.014		
Total	132.702	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.48: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S.21								
1-5 yıl	55	3.0	1.34	0.181	2.709	3.43	1	5
6-10 yıl	41	2.9	1.35	0.211	2.474	3.33	1	5
11-15 yıl	21	2.6	1.43	0.312	1.967	3.27	1	5
16-20 yıl	8	3.6	1.06	0.374	2.738	4.51	2	5
20 ve üstü	6	3.5	1.64	0.670	1.775	5.22	1	5
Total	131	3	1.36	0.119	2.764	3.23	1	5

Tablo 3.48: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerin ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştirdiği görüşü görülmektedir.

Tablo 3.49: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.22 Between Groups	3.988	4	0.997		
Within Groups	152.332	126	1.208	0.824	0.511
Total	156.3206	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir ” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.50: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S.24								
1-5 yıl	55	3.8	1.128	0.152	3.494	4.10	1	5
6-10 yıl	41	3.7	1.140	0.178	3.371	4.09	1	5
11-15 yıl	21	4.1	0.749	0.163	3.849	4.53	3	5
16-20 yıl	8	3.6	1.302	0.460	2.536	4.71	1	5
20 ve üstü	6	3.6	1.032	0.421	2.582	4.75	2	5
Total	131	3.8	1.084	0.094	3.636	4.01	1	5

Tablo 3.50: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik ettiği görüşü ortaya çıkmaktadır.

Tablo 3.51: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.24 Between Groups	3.666	4	0.916	0.773	0.544
Within Groups	149.295	126	1.184		
Total	152.961	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.52: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S.29								
1-5 yıl	55	3.8	1.05	0.142	3.532	4.103	1	5
6-10 yıl	41	3.5	1.24	0.194	3.192	3.978	1	5
11-15 yıl	21	3.9	1.11	0.243	3.443	4.460	1	5
16-20 yıl	8	4	0.53	0.188	3.553	4.446	3	5
20 ve üstü	6	3.5	0.54	0.223	2.925	4.074	3	4
Total	131	3.7	1.08	0.094	3.575	3.951	1	5

Tablo 3.52: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplere katılırken ilgi ve isteklerin dikkate alındığı görüşü görülmektedir.

Tablo 3.53: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.29 Between Groups	3.078	4	0.769	0.644	0.632
Within Groups	150.585	126	1.195		
Total	153.664	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.54: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S.30								
1-5 yıl	55	3.87	0.90	0.121	3.628	4.117	1	5
6-10 yıl	41	3.78	1.19	0.186	3.403	4.157	1	5
11-15 yıl	21	4.09	0.94	0.205	3.665	4.524	2	5
16-20 yıl	8	4.12	0.64	0.226	3.589	4.660	3	5
20 ve üstü	6	3.83	0.75	0.307	3.043	4.623	3	5
Total	131	3.89	0.98	0.086	3.722	4.063	1	5

Tablo 3.54: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapıldığı görülmektedir.

Tablo 3.55: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.30 Between Groups	1.85	4	0.463	0.4681	0.759
Within Groups	124.65	126	0.989		
Total	126.50	130			

$P > 0,05$ olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.56: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S.30								
1-5 yıl	55	4.27	0.756	0.102	4.06	4.47	2	5
6-10 yıl	41	4.12	0.842	0.131	3.85	4.38	2	5
11-15 yıl	21	3.95	1.244	0.271	3.38	4.51	1	5
16-20 yıl	8	3.87	0.991	0.350	3.04	4.70	2	5
20 ve üstü	6	4	0.632	0.258	3.33	4.66	3	5
Total	131	4.13	0.883	0.077	3.98	4.29	1	5

Tablo 3.56: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapıldığı ifade edilmektedir.

Tablo 3.57: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Karelerin toplamı	sd	Karelerin ortalaması	F	Sig.
S.30 Between Groups	2.400	4	0.600	0.762	0.551
Within Groups	99.126	126	0.786		
Total	101.526	130			

P> 0,05 olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır

Tablo 3.58: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	N	X	ss	sh	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
					Alt sınır	Üst sınır		
S.36								
1-5 yıl	55	3.436	1.150	0.155	3.125	3.747	1	5
6-10 yıl	41	3.682	1.105	0.176	3.334	4.031	1	5
11-15 yıl	21	3.571	1.121	0.244	3.061	4.081	1	5
16-20 yıl	8	3.75	0.886	0.313	3.008	4.491	2	5
20 ve üstü	6	3.166	0.752	0.307	2.376	3.956	2	4
Total	131	3.541	1.097	0.095	3.352	3.731	1	5

Tablo 3.58: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre verdikleri cevaplarda sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapıldığı görülmektedir.

Tablo 3.59: Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verilen cevapların ANOVA ilişkisi sonuçları.

	Kareler ortalaması	sd	Kareler ortalaması	F	Sig.
S.36 Between Groups	2.637	4	0.659	0.540	0.706
Within Groups	153.881	126	1.221		
Total	156.5190	130			

P> 0,05 olmasından dolayı katılımcıların mesleki kıdemlerine göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verdikleri cevaplarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 3.60: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler insan haklarına saygı duyulmasını sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S1	2	6	8
Hiç Katılmıyorum	5	5	10
Katılmıyorum	22	4	26
Orta Düzeyde Katılıyorum	35	18	53
Katılıyorum	26	8	34
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	12.924 ^a	4	0.0116
Likelihood Ratio	12.614319206100319	4	0.0133
Linear-by-Linear Association	4.615687121271288	1	0.0316
N of Valid Cases	131		

Ki-kare=12.92, sd=4, $p < 0.05$ 'de anlamlı. Bayanlar "insan haklarına saygı duyulması konusuna erkeklere göre daha fazla inandığı gözlenmiştir.

Tablo 3.61: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler kişinin güçlü yönlerini tanıyabilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S2	2	5	7
Hiç Katılmıyorum	11	4	15
Katılmıyorum	24	12	36
Orta Düzeyde Katılıyorum	32	16	48
Katılıyorum	21	4	25
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8.275 ^a	4	0.081
Likelihood Ratio	8.131	4	0.086
Linear-by-Linear Association	4.012	1	0.045
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 8.27 sd:4 $p > 0.05$ olduğundan anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Katılımcıların sosyal kulüpler kişinin güçlü yönlerini tanıyabilmesini sağladığı görüşünde oldukları görülmektedir.

Tablo 3.62: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler geleceğe dönük planlamalar yapılmasını sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S3	4	8	12
Hiç Katılmıyorum	17	6	23
Katılmıyorum	28	12	40
Orta Düzeyde Katılıyorum	22	11	33
Katılıyorum	19	4	23
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9.435 ^a	4	0.051
Likelihood Ratio	9.011	4	0.060
Linear-by-Linear Association	4.154	1	0.041
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 9.43 sd: 4 $P < 0.05$ olduğundan katılımcıların cinsiyetlerine göre bayanların erkeklere göre sosyal kulüpler geleceğe dönük planlamalar yapmayı sağlar konusuna daha fazla inandıkları gözlemlenmiştir.

Tablo 3.63: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S7	3	3	6
Hiç Katılmıyorum	16	4	20
Katılmıyorum	24	13	37
Orta Düzeyde Katılıyorum	30	16	46
Katılıyorum	17	5	22
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.427 ^a	4	0.488
Likelihood Ratio	3.493	4	0.478
Linear-by-Linear Association	0.140	1	0.707
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 3.42 sd: 4 $p < 0.05$ olduğundan dolayı anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Katılımcılar sosyal kulüpler kişinin zayıf yönlerini tanımasını sağladığı ifade edilmiştir.

Tablo 3.64: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S8	4	3	7
Hiç Katılmıyorum	19	4	23
Katılmıyorum	21	16	37
Orta Düzeyde Katılıyorum	29	16	45
Katılıyorum	17	2	19
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9.150 ^a	4	0.057
Likelihood Ratio	10.033	4	0.039
Linear-by-Linear Association	0.572	1	0.449
N of Valid Cases	131		

Ki-kare:9.150 sd: 4 $P > 0.05$ olduğundan anlamlı ilişki bulunamamıştır. Katılımcıların sosyal kulüplerin planlı çalışma alışkanlığı oluşturduğu ifade edilmiştir.

Tablo 3.65: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S10	0	1	1
Hiç Katılmıyorum	12	7	19
Katılmıyorum	29	9	38
Orta Düzeyde Katılıyorum	31	20	51
Katılıyorum	18	4	22
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6.738 ^a	4	0.150
Likelihood Ratio	7.039	4	0.133
Linear-by-Linear Association	0.664	1	0.414
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 6.73 sd: 4 $P > 0.05$ olduğundan dolayı anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Katılımcılar sosyal kulüpler çevreye uyumu kolaylaştırdığı görüşündedirler.

Tablo 3.66: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S11	2	3	5
Hiç Katılmıyorum	15	8	23
Katılmıyorum	27	9	36
Orta Düzeyde Katılıyorum	24	14	38
Katılıyorum	22	7	29
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.944 ^a	4	0.413
Likelihood Ratio	3.813	4	0.431
Linear-by-Linear Association	0.905	1	0.341
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 3.94 sd: 4 $P > 0.05$ olduğundan anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Katılımcılar sosyal kulüpler yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağladığını ifade etmişlerdir.

Tablo 3.67: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S13	1	2	3
Hiç Katılmıyorum	17	9	26
Katılmıyorum	26	12	38
Orta Düzeyde Katılıyorum	29	14	43
Katılıyorum	17	4	21
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.377 ^a	4	0.496
Likelihood Ratio	3.347	4	0.501
Linear-by-Linear Association	1.850	1	0.173
N of Valid Cases	131		

Ki-kare:3.77 sd: 4 $P > 0.05$ olduğundan anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Katılımcılar sosyal kulüpler bireysel farklılıklara saygı duymayı sağladığı ifade edilmiştir.

Tablo 3.68: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S16	1	1	2
Hiç Katılmıyorum	13	5	18
Katılmıyorum	24	18	42
Orta Düzeyde Katılıyorum	33	13	46
Katılıyorum	19	4	23
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5.304 ^a	4	0.257
Likelihood Ratio	5.385	4	0.249
Linear-by-Linear Association	2.280	1	0.131
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 5.304 sd: 4 $P > 0.05$ olduğundan anlamlı bir ilişki bulunamamıştır: Katılımcılar sosyal kulüpler toplumsal sorunlara ilgili olduğu görüşündedirler.

Tablo 3.69: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S17	1	2	3
Hiç Katılmıyorum	17	4	21
Katılmıyorum	17	19	36
Orta Düzeyde Katılıyorum	35	13	48
Katılıyorum	20	3	23
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	14.896 ^a	4	0.004
Likelihood Ratio	14.874	4	0.004
Linear-by-Linear Association	3.306	1	0.069
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 14.896 sd: 4 $P < 0.05$ olduğundan anlamlı ilişki bulunmuştur. Bayanlar sosyal kulüpler toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirdiği ifade edilmişlerdir.

Tablo 3.70: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler toplumsal sorunların çözümü için çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S18	1	2	3
Hiç Katılmıyorum	11	6	17
Katılmıyorum	30	14	44
Orta Düzeyde Katılıyorum	28	15	43
Katılıyorum	20	4	24
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4.523 ^a	4	0.339
Likelihood Ratio	4.641	4	0.326
Linear-by-Linear Association	2.385	1	0.122
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 4.523 sd: 4 $P > 0.05$ olduğundan anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Katılımcılar sosyal kulüpler toplumsal sorunların için çözümler ürettiği görüşündedirler.

Tablo 3.71: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştir” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S21	4	2	6
Hiç Katılmıyorum	13	8	21
Katılmıyorum	24	12	36
Orta Düzeyde Katılıyorum	32	13	45
Katılıyorum	17	6	23
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	0.944 ^a	4	0.918
Likelihood Ratio	0.939	4	0.918
Linear-by-Linear Association	0.783	1	0.375
N of Valid Cases			

Ki-kare: 0.944 sd:4 $P > 0.05$ olduğundan anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Katılımcılar sosyal kulüpler ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştirdiğini ifade etmişlerdir.

Tablo 3.72: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “sosyal kulüpler sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S24	2	5	7
Hiç Katılmıyorum	8	0	8
Katılmıyorum	14	10	24
Orta Düzeyde Katılıyorum	38	16	54
Katılıyorum	28	10	38
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	10.595 ^a	4	0.031
Likelihood Ratio	12.413	4	0.014
Linear-by-Linear Association	1.836	1	0.175
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 10.595 sd: 4 $P < 0.05$ olduğundan anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bayanlar erkeklere göre daha fazla kulüp rehber öğretmenin yaratıcı ve özgün fikirler üretmede liderlik yaptığını ifade etmişlerdir.

Tablo 3.73: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S29	5	3	8
Hiç Katılmıyorum	3	4	7
Katılmıyorum	21	6	27
Orta Düzeyde Katılıyorum	36	19	55
Katılıyorum	25	9	34
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.990 ^a	4	0.407
Likelihood Ratio	3.869	4	0.423
Linear-by-Linear Association	0.554	1	0.456
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 3.990 sd: 4 $P > 0.05$ olduğundan anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alındığı ifade edilmiştir.

Tablo 3.74: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır.” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S30	3	1	4
Hiç Katılmıyorum	2	5	7
Katılmıyorum	17	9	26
Orta Düzeyde Katılıyorum	41	15	56
Katılıyorum	27	11	38
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

Ki-kare: 6.077 sd: 4 $P > 0.05$ olduğundan anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6.077 ^a	4	0.193
Likelihood Ratio	5.594	4	0.231
Linear-by-Linear Association	1.598	1	0.206
N of Valid Cases	131		

Kulüplerde toplum hizmeti konusunda bilgilendirmenin yapıldığı ifade edilmiştir.

Tablo 3.75: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S31	1	0	1
Hiç Katılmıyorum	4	1	5
Katılmıyorum	12	10	22
Orta Düzeyde Katılıyorum	33	17	50
Katılıyorum	40	13	53
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4.102 ^a	4	0.392
Likelihood Ratio	4.347	4	0.361
Linear-by-Linear Association	0.975	1	0.323
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 4.102 sd: 4 $P > 0.05$ olduğundan kulüp temsilci seçimi yapıldığı görülmüştür.

Tablo 3.76: Katılımcıların cinsiyetlerine göre “Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır” sorusuna verilen cevaplar ilişkisi verilmiştir.

	Cinsiyetiniz		Total
	bayan	erkek	
S36	4	3	7
Hiç Katılmıyorum	12	3	15
Katılmıyorum	23	12	35
Orta Düzeyde Katılıyorum	34	14	48
Katılıyorum	17	9	26
Tamamen Katılıyorum	90	41	131
Total			

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.705 ^a	4	0.789
Likelihood Ratio	1.755	4	0.780
Linear-by-Linear Association	0.017	1	0.893
N of Valid Cases	131		

Ki-kare: 1.705 sd: 4 $P > 0.05$ olduğundan anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Katılımcılar kulüpler arası işbirliği yapıldığını ifade etmişlerdir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın problemi, araştırmada uygulanan yöntem ve araştırmanın bulguları özetlenmiştir. Araştırma sonunda elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlar verilmiştir. Ayrıca, öğrenci kulüpleri uygulamasını öğretmen ve öğrencilerin kulüplerin temel amaçları doğrultusunda uygulanabilmesi için yapılabilecek çalışmalara ve önerilere yer verilmiştir.

4.1. Sonuç

Günümüz dünyasında sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçen milletler, yükselişlerini eğitilmiş nüfuslarına ve sağlam demokrasilerine borçludurlar. Bu milletler genç nüfuslarını eğitirken, onların çok yönlü gelişimlerini de göz önünde bulundurmışlardır. Bireylerin çok yönlü gelişimlerini sağlamada ise eğitim programlarının önemli bir payı vardır. Eğitim programları içerisinde yer alan öğrenci kulüplerinin çalışmaları da öğrencilerin çok yönlü gelişimlerine uygun olarak düzenlenmelidir. Ülkemizde Cumhuriyet Dönemi sonrası önem kazanan öğrenci kulüpleri ile amaçlanan çok yönlü gelişmiş bireyler yetiştirmektir.

Milli Eğitim Bakanlığının 2005 yılında yayınladığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile okullarda uygulanan eğitsel kol çalışmalarının yerine Öğrenci Kulüpleri ve Toplum Hizmeti uygulamaları getirilmiştir. Örtük program içerisinde yer alan öğrenci kulüpleri uygulamasının temel amacı öğrencileri kendi yetenek ve ilgi alanları doğrultusunda bilimsel, sosyal, sanatsal ve sportif alanlarda gelişmelerini sağlayarak onları topluma hazırlamak ve gelecekteki mesleklerine yönlendirmektir. Ayrıca öğrenci kulüpleri ile amaçlanan, öğrencileri gelecekteki toplumsal görevlerine hazırlamak, topluma iyi vatandaş yetiştirmek, toplumsal örgüt içerisinde öğrencilerin yerlerini almalarını sağlamaktır.

Öğrenci kulüpleri vasıtası ile yapılabilecek olan sosyal etkinlikler sayesinde öğrenciler geleceğe hazırlanacak ve toplumdaki statülerini küçük yaşlardan itibaren edinmeye başlayacaklardır. Eğitsel kulüplerin diğer bir amacı ise, eleştiren, sorgulayan, çok boyutlu düşünebilen, insan haklarına saygılı, demokrasi kültürünü içselleştirmiş, çağın gerekleri doğrultusunda donanımlı bireyler yetiştirmektir. Öğrenci kulüpleri, amaçlanan hedefler doğrultusunda tam olarak işlevsel hale getirilmesiyle daha nitelikli bireylerin yetiştirilmesine önemli katkı sağlayacaktır. Bu araştırma ile Kars il merkezinde yer alan ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerle öğrenci kulüplerinin amaçlarına ulaşma düzeyine belirlenmeye

çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma evreni, Kars il merkezinde yer alan 87 ilköğretim okulunda görev yapan 1023 öğretmenden oluşmuştur. Çalışma çalışmanın hedef evreni ise bu okullardan gelişigüzel seçilen 10 okuldan 131 öğretmen olmuştur. Araştırma tarama modelindedir ve araştırma verileri araştırmacı tarafından hazırlanan öğretmenlere uygulanan anketler yoluyla toplanmıştır.

Araştırmada elde edilen bulgular sonucunda katılımcıların branşlarına göre verdikleri cevaplar ışığında şu bulguya ulaşılmıştır; Yapılan araştırmaya katılan öğretmenlerden bayanların bilimsel çalışmalara katılımında erkeklerden daha istekli olduğu görülmüştür.

Araştırmada elde edilen bulgular sonucunda çalışmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre verdikleri cevaplar ışığında şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Bayanlar "Eğitsel kulüplerin insan haklarına saygı duyulmasını sağladığı konusunda erkeklere göre daha fazla inandığı gözlenmiştir. Bu durum muhtemelen bayan öğretmenlerin cinsiyetlerinden dolayı karşılaştıkları toplumsal sorunlardan kaynaklanmaktadır. Ayrıca bayan katılımcıların erkeklere göre sosyal kulüpler geleceğe dönük planlamalar yapmayı sağlar konusuna daha fazla inandıkları gözlemlenmiştir. Bayan ve erkek katılımcılar sosyal kulüpler öğrencilerin zayıf yönlerini tanımalarını sağladığını ifade edilmektedir.

Katılımcılar sosyal kulüplerin öğrencilerin çevreye uyumlarında olumlu etkilere sahip olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yapılan çalışmada katılımcıların çoğunluğu sosyal kulüplerin öğrenci yeteneklerini geliştirmede olumlu etkiye sahip oldukları görüşündedirler.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ışığında, eğitsel kulüp çalışmalarının amaçlarına ulaşma düzeyine bakıldığında bayan öğretmenlerin eğitsel kulüp çalışmalarının amaçlarına daha fazla inandığı ortaya çıkmıştır. Yapılan çalışmada demokratik tutum kazanmak, insan haklarına inanmak, bireysel farklılıklara saygı duymak, işbirliği içinde çalışmak, bireysel hedefler koyabilmek, planlı çalışma alışkanlığı kazanmak, toplumsal sorunlara ilgi duymak ve çözüm önerilerinde bulunmak gibi sosyal kulüplerin amaçlarının tüm katılımcı öğretmenlerin farkında olduğu ifade edilmiştir.

4.2. Öneriler

Aşağıda, araştırmanın amacı doğrultusunda, sosyal kulüplerin etkililiğın arttırılması için önerilerde bulunulmuştur.

- Kulüp danışmanlığı yapacak öğretmenlere öğrenci kulüpleri uygulaması ile ilgili hizmet içi eğitim verilmesi gerekmektedir.
- Öğretmen yetiştirme programlarında örtük program, sosyal etkinlikler ve öğrenci kulüpleri konularına daha fazla yer verilmesi gerekmektedir.
- Öğrenci kulüplerinin işleyişi ile ilgili denetimlerin artırılması gerekmektedir.
- Sosyal kulüp faaliyetlerini daha kapsamlı gerçekleştirmek için öğrenci kulüplerine ait kulüp bütçeleri oluşturulmalıdır.
- Gelişmiş ülkelerde sosyal etkinlikler ve öğrenci kulüpleri ile ilgili uygulamalara ilişkin örnekler araştırılıp Türkiye'deki uygulamaya katkıları sağlanması gerekmektedir.

Araştırmacılara öneriler;

Bu bölümde öğrenci kulüpleriyle ilgili ileride araştırma yapmayı düşünen araştırmacılara öneriler sunulmuştur. Bu öneriler;

- Öğrenci kulüplerinin okul idarecilerinin görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi,
- Yapılacak çalışmaların öğrenci görüşlerine dayalı olarak düzenlenmesi,
- Yapılacak olan çalışmada yöneticilerin görüşlerini yansıtacak çalışmaların yapılmasıdır.

KAYNAKÇA

AKBABA, Aycan, 2004; ÖZALP, Reşat ve ATAÜNAL, Aydoğan 1977; Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, 1983.

AKYÜZ, Yahya, **Türk Eğitim Tarihi**, İstanbul, Alfa Yayınları, 1999.

Anonim, İlköğretim, Lise ve Dengi Okullar Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği www.meb.gov.tr.Tebliğler Dergisi, 06-06-1983/2140:1-14,1983

ARSLANTAS, Ömer, **“İlkokullarda Eğitici Kol Çalışmalarında Karşılaşılan Sorunlar”** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1989.

BAŞARAN, İbrahim. Ethem, **Temel Eğitim ve Yönetimi**, Ankara, Yargıcı Matbaası, 1996.

BİNBAŞIOĞLU, Cavit, **Genel Öğretim Bilgisi**, Ankara, Binbaşoğlu Yayınevi, 1988.

BİNBAŞIOĞLU, Cavit, **Eğitim Yöneticiliği İlk ve Orta Dereceli Okul Öğretmenleri İçin Eğitim Yönetimi İlkeleri ve Uygulamalar**, Ankara, Binbaşoğlu Yayınları, 1988.

BOSTAN, İdris, **Osmanlı Bahriyesinde Modernleşme Hareketleri I - Tersanede Büyük Havuz İnşası (1794-1800) 150. Yılında Tanzimat**, Ankara, 1992.

BÜYÜKÖZTÜRK, Şener, **Veri Analizi El Kitabı**, Ankara, Pegem AYayıncılık, 2003.

ÇAKIROĞLU, Harun, **“Reaksiyon; Beden Eğitimi Dersi ve Diğer Dersler Açısından Okullarda Ders Dışı Faaliyetlerin Durumu Eğitsel Kollar ve Fonksiyonları,”** Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, İstanbul, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 1998.

ÇINAR, İkrım, **Öğrenci Kulüpleri ve Demokrasi kültürü**, Ankara, Ütopya Yayınevi, 2012.

DOĞAN, İsmail, **Modern Toplumda Vatandaşlık Demokrasi ve İnsan Hakları**, Ankara, Pegem A Yayıncılık, 2001.

EKMEKÇİ, Aslı, **İlköğretim Okulları 1. Kademe Eğitici Kol Çalışmalarının Yeterlilik Düzeyi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı, 2006.

GÜNDÜZ, Hüsniye, **Eğitici Kol Çalışmalarının Etkililiği İle İlgili Öğretmen ve Yönetici Görüşleri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1997.

KAPTAN, Saim, **Teknikleri ve İstatistik Yöntemleri**, Ankara Tekişik Web Ofset Tesisleri,1998.

KARAKÖY, U. Fusun **“İlköğretim Okullarında Eğitsel Kol Çalışmaları,”** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1995.

KARAKÜTÜK, Kasım, **Demokratik Laik Eğitim (Çağdaş Toplum OlmanınYolu)**, Ankara, AnıYayıncılık, <http://okulmeclisleri.meb.gov.tr/belgeler/onem.htm>, 2001.

KARATAŞ, Süleyman, **Batılılaşma Döneminde Ders Program Değişimi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon,2002.

KILBAŞ, Şükran, Varoluşçu Eğitim Felsefesi Açısından Eğitsel Etkinlikler, **Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, (2000), s. 19-32.

KIRDAR, Ali () ; **“İlköğretim Okulları 1. Kademedede Eğitici Kol Çalışmalarının Yeterlilik Düzeyi,”** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2002.

Kocaoluk, Fatma, ve Kocaoluk, Mehmet, **Son Değişiklikleri ile İlköğretimde Temel Mevzuat ve Yönetmelikler**, Adana, Kocaoluk Yayınevi, 2003.

KODAMAN, Bayram, **Abdülhamit Devri Eğitim Hareketleri**, Ankara Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1991.

KULAKSIZOĞLU, Adnan, **Ergenlik Psikolojisi. İstanbul**, Ankara Remzi Kitabevi,1998.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI MEVZUATI (2005), Gün ve **13.1.2005/25699** Sayılı Millî Eğitim İlköğretim Ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği (çevrimiçi) http://mevzuat.meb.gov.tr/html/25699_0.html, 21.06.2012.

MİLLİ EĞİTİM MEVZUATI: (2007), 19.01.2007 Gün ve 26408 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Ödül ve Disiplin Yönetmeliği (çevrimiçi) http://mevzuat.meb.gov.tr/html/26408_0.html, 04.09.2011.

MİLLİ EĞİTİM MEVZUATI: (1983), 25.05.1983 Tarih 18057 Sayılı İlköğretim, Lise ve Dengi Okullar Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği (çevrimiçi) http://mevzuat.meb.gov.tr/html/26_0.html, 10.09.2011.

ODABAŞI, Seyda, “**Eğitsel Etkinliklerin İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin İlkokuma ve Yazma Becerisine Etkisi,**” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1988.

ÖZENCİ, Saim, “**İlköğretimde Eğitici Öğrenci Sosyal kol Çalışmalarının Durumu,**” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 1997.

ÖZDAMAR, Kazım, **Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi 1,** Eskişehir, Kaan Kitabevi, 2004.

ÖZDOĞAN, AYŞE, Eğitsel Kol Çalışmalarının Sınıfa Etkisi “http://egitirim.inonu.edu.tr/Aozdogan_ekc.htm 11. 02. 2010, 22: 30, 2003.

ÖZPOLAT, A, Vahap, Demokratik Davranışı İçselleştirme Aracı Olarak: Okullarda Eğitici Kol Çalışmaları <http://yayim.meb.gov.tr/yayimlar/sayı21/ozpolat.htm>, 2001.

ÖZGÜVEN, İbrahim Ethem, **Çağdaş Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik,** Ankara, PDREM Yayınları, 1999.

ÖZALP, Reşat ve ATAÜNAL, Aydoğan, **Türk Eğitim Sisteminde Düzenleme Teşkilatı,** İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1977.

Resmi Gazete, Milli Eğitim Bakanlığı İlk ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği, 26804, 2008.

SAHAN, Gülsün, “**İlköğretim Okullarında Eğitici Çalışmalarına Değerlendirilmesi(Ankara İli Örneği),**”Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1995.

SEÇKİN, Hüsnü, “ **Ortaöğretim Kurumlarında Eğitsel Kol Çalışmalarının Boş Zaman Değerlendirmesine Katkıları**”, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996.

SÖNMEZ, Veysel, **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**, Ankara, Anı Yayıncılık, 1997.

ŞAHAN, Gülsün, **İlköğretim Okullarında Eğitici Çalışmaların Değerlendirilmesi(Ankara İli Örneği)**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ,1995.

ŞİŞMAN, Mehmet, **Eğitim Bilimlerine Giriş**, Ankara, Pagem Yayıncılık, 2006.

Tebliğler Dergisi (2005); “Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği,” Sayı 2569, s. 82-107.

TİMURLENK, Mustafa, **İlköğretim Okullarında Eğitsel Kol Etkinliklerinin Yönetimi (Kars Örneği)**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1988.

KILIÇÇI, Yedigâr, **Okulda Ruh Sağlığı**, Ankara, Anı Yayıncılık, 1992.

EKLER

Ek 1: Öğrenci Kulüpleri Çizelgesi

1. Kültür ve Edebiyat Kulübü
2. Yayın ve İletişim Kulübü
3. Müzik Kulübü
4. Resim Kulübü
5. Folklor Kulübü
6. Tiyatro Kulübü
7. Kütüphanecilik Kulübü
8. Sivil Savunma Kulübü
9. Gezi, Tanıtma ve Turizm Kulübü
10. Çevre Koruma Kulübü
11. Satranç Kulübü
12. Hayvanları Koruma Kulübü
13. Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma, Çocuk Esirgeme, Yeşilay ve Benzeri Kulüpler
14. Sağlık, Temizlik, Beslenme ve Kızılay Kulübü
15. Spor Kulübü
16. Bilim-Fen ve Teknoloji Kulübü
17. Fotoğrafçılık Kulübü
18. Trafik Güvenliği ve ilkyardım Kulübü
19. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma ve Okul Müzesi Kulübü
20. İzcilik Kulübü
21. Bilinçli Tüketici Kulübü
22. Meslek Tanıtma Kulübü
23. Demokrasi, İnsan Hakları ve Yurttaşlık Kulübü
24. Engellilerle Dayanışma Kulübü
25. Yeşili Koruma Kulübü
26. Çocuk Hakları Kulübü
27. Felsefe Kulübü

Ek 2: Belirli Gün Ve Haftalar Çizelgesi

1. İlköğretim Haftası (Eylül ayının 3. haftası)

2. Gaziler Günü (19 Eylül)
3. Hayvanları Koruma Günü (4 Ekim)
4. Ahilik Kültürü Haftası (8-12 Ekim)
5. Birleşmiş Milletler Günü (24 Ekim)
6. Kızılay Haftası (29 Ekim-4 Kasım)
7. Lösemili Çocuklar Haftası (2-8 Kasım)
8. Atatürk Haftası (10-16 Kasım)
9. Afet Eğitimi Hazırlık Günü (12 Kasım)
10. Dünya Felsefe Günü (20 Kasım)
11. Öğretmenler Günü (24 Kasım)
12. Dünya AIDS Günü (1 Aralık)
13. İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası (10 Aralık gününü içine alan hafta)
14. Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası (12-18 Aralık)
15. Enerji Tasarrufu Haftası (Ocak ayının 2. haftası)
16. Sivil Savunma Günü (28 Şubat)
17. Yeşilay Haftası (1 Mart)
18. Girişimcilik Haftası (Mart ayının ilk haftası)
19. Bilim ve Teknoloji Haftası (8-14 Mart)
20. İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü (12 Mart)
21. Tüketiciyi Koruma Haftası (15-21 Mart)
22. Çanakkale Şehitlerini Anma Günü (18 Mart)
23. Türk Dünyası ve Toplulukları Haftası (21 Mart Nevruz gününü içine alan hafta)
24. Orman Haftası (21-26 Mart)
25. Dünya Tiyatrolar Günü (27 Mart)
26. Şehitler Haftası (14 Nisan)
27. Turizm Haftası (15-22 Nisan)
28. Dünya Kitap Günü ve Kütüphaneler Haftası (23 Nisan gününü içine alan hafta)
29. Bilişim Haftası (Mayıs ayının ilk haftası)
30. Trafik ve İlk Yardım Haftası (Mayıs ayının ilk haftası)
31. Vakıflar Haftası (Mayıs ayının 2. haftası)
32. Engelliler Haftası (10-16 Mayıs)

33. Müzeler Haftası (18-24 Mayıs)
34. Hava Şehitlerini Anma Günü (15 Mayıs)
35. Çevre Koruma Haftası (Haziran ayının 2. haftası)
36. Mahallî Kurtuluş Günleri ve Atatürk Günleri ile Tarihî Günler
(Gerçekleştiği tarihlerde)

Ek 3: Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Plânı

Okulun Adı :

Öğretim Yılı : 200.../200.....

KATILIMCI ÖĞRENCİ SAYISI

HAFTA

AMAÇ

YAPILACAK ETKİNLİKLER

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

Öğrenci Kulübü Temsilcisi Danışman Öğretmen Okul Müdürü

Adı Soyadı

Adı Soyadı

Adı Soyadı

İmza:

İmza:

İmza:

Ek 4: Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu

Proje önerileri aşağıdaki bilgileri içeren birkaç sayfadan ibaret olmalıdır.

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı ve numarası:

Tarih:

Danışman Öğretmen:

Sunuş:

Öğrencinin bu projeyi yapma amacı ve genel olarak beklediği sonuçlar

Süreç:

Hangi çalışmaların yapılacağı ve bu projeden kimin ya da kimlerin nasıl yararlanacağı aşamalarıyla gösterilecektir.

Sonuçların analizi:

Bu bölüm proje gerektiriyorsa doldurulmalıdır.

Sonuçlar nasıl ele alınacak ve analiz edilecek

Kaynakça:

Yararlanılan tüm kaynaklar eklenecek.

Not: Kaynak göstermeksizin başkalarından alınan bilgiler fikir hırsızlığı olarak kabul edilir.

Tahmini Bütçe:

Projenin gerçekleştirilmesi sırasında yapılacak işler için para gerekiyorsa bu bölümde hangi aşamada ne kadar para gerektirdiği belirtilecek.

Zaman Çizelgesi:

Projenin hangi zamanda, hangi işin kim tarafından ve nerede yapılacağını gösteren bir çizelge eklenecektir.(EK-6)

Ekler:

Varsa ekler konulacak

Tüm proje önerileri danışman öğretmen rehberliğinde yapılacak ve ilgili yerlere sunulacaktır.

Proje çalışmaları, proje önerilerinin kabul edilmesinden sonra başlayacaktır

Ek 5: Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporu

Proje önerileri kabul ve uygulaması sonucunda öğrenciler tarafından, aşağıdaki formata uygun bir şekilde sonuç raporu hazırlanır.

Öğrencinin Adı Soyadı:.....

Sınıfı ve numarası.....

Tarih:.....

Danışman Öğretmen:.....

Kapak Sayfası

Öğrencinin bu projeyi yapma amacı veya problemi bir kapak sayfasında belirtilecektir.

Teşekkür sayfası: Varsa çalışmalar sırasında yardımları olan kişilere(danışman öğretmen, veli, ailenizdeki diğer kişiler) teşekkür edilecek sayfadır. İçindekiler sayfası,

Giriş: Yapılan çalışmanın konusu, amacı, niçin yapmak istediğiniz. Bu raporun kimlerin işine yarayabileceği gibi konular yer alır. Okuyucunun ilgisini çekebilecek sizin yaptığınız veya bir yerlerden aldığımız resimler fotoğraflar yer alabilir.

Süreç:

Planlanan çalışmaların plana uygun gidip gitmediği nedenleri,

Proje önerisinde gösterildiği hâlde yapılamayan çalışmalar ve nedenleri hangi çalışmaların yapıldığı belirtilecektir.

Sonuçların analizi:

Yapılan çalışmaların sebep sonuç ilişkileri proje çalışmasının etkileri projenin yapılması sırasında ortaya çıkan düşünceler, planlanmayıp da uygulama sırasında gerektiği fark edilen ancak planlanmadığı için uygulanmayan çalışmalar ve planlansaydı proje sonuçlarına olabilecek etkileri, nerede hata yapıldı, hangi konularda başarılı olundu? Elde edilen bilgiler ise yarar mı, anlamlı mı, yeterince bilgiye ulaşıldı mı? Mantıksal hatalar var mı? Elde edilenler ikna edici mi? Bir sonuca veya cevaba varabilir miyim? Gibi konular bu bölümde yer alır.

Sonuç: Bu proje sırasında neler öğrenildi, hangi beceriler kazanıldı. Proje hedeflerine ulaştı mı? Bu çalışmaların sonucunda kimlerin yararlandığı veya hangi ürünlerin alındığı. Proje geliştirilmek istense başka hangi çalışmaların yapılabileceği gibi konular yer alır.

Kaynakça:

Yararlanılan tüm kaynaklar eklenecek.

Not: Kaynak göstermeksizin başkalarından alınan bilgiler fikir hırsızlığıdır.

Ekler:

Resimler, fotoğraflar, alıntılar ve tüm çalışmalarını içeren her türlü belgeler bu bölüme konacaktır Tüm Proje Final Raporları danışman öğretmen rehberliğinde yapılacak ve değerlendirilecektir.

10. Toplum hizmetinde yeterli olabildim mi?

11. Bu sosyal etkinliklere katılmamın en önemli katkısı ne oldu?

12. Sosyal etkinliklere katılmamın başka ne tür yararları oldu?

Öğrencinin

Adı Soyadı:

Katıldığı Öğrenci Kulübü:

Tarih imza

Not: Öğrenci bu formdaki soruları cevaplandırarak sınıf öğretmeni, sınıf/şube rehber öğretmeni veya danışman öğretmene verir.

Ek 8: Sosyal Etkinlikler Danışman Öğretmen Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı Soyadı

Çalışmanın Adı:

Öğrencinin Katıldığı Toplam Etkinlik Saati:

Öğrencinin Etkinlik Süresince;

PUAN (1-20)

1-Zamanını etkin bir biçimde kullanması

2-Planlama becerisini etkin bir şekilde kullanması

3-Organizasyon becerisini etkin bir biçimde kullanması

4-Yaratıcılık yönünü etkin bir biçimde kullanması

5-Karar verme yetisini etkin bir şekilde kullanması

TOPLAM

6-Öğrenciye ait gözlemlerinizi:

.....

.....

.....

.....

.....

SONUÇ

Tarih imza

Not: Bu form, öğrencinin danışmanlığını yapan sınıf öğretmeni, sınıf/şube rehber öğretmeni veya danışman öğretmen tarafından doldurularak okul müdürüne teslim edilir.

Ek 9: Gönüllü Veliler Hangi İşleri Yapabilir

Gönüllü veliler, Gönüllü Veliler Başvuru Formunu öğretim yılı başında doldurarak Sosyal Etkinlikler Kuruluna verirler. Bu çalışmalardan uygun görülenlerin uygulamaya konulması amacıyla aşağıdaki işleri yapabilirler.

1. Ana sınıflarında belirtilen zamanlarda kısa bir öykü okumak.
2. Kütüphane, Fen ve Teknoloji, bilgisayar laboratuvarının sürekli açık tutulabilmesi için belirli sürelerde sözü edilen yerlerde rehberlik yapmak.
3. Belirtilen süreler içerisinde bilgisayar, ebru, resim, seramik vb. konularda kursu vermek.
4. Gerektiğinde öğrenciler için toplum hizmeti yapılacak kurum/kuruluşlardan randevu almak.
5. Öğrenci taşımaya uygun bir araçla öğrencileri bir yerden başka bir yere götürmek.

6. Bir mektubu postaya vermek.
7. Okulun bir aracını tamir etmek.
8. Kırılan bir pencereyi takmak.
9. Bahçeye bir fidan dikmek
10. Bahçede belli bir bölgenin bakımını üstlenmek.
11. Öğrencilerin gezilerine refakat etmek
12. Gezilerin organizasyonunu yapmak

Ek 10: Gönüllü Veli Başvuru Formu

Adı Soyadı :.....

Mesleği :.....

Emekli ise emekli olduğu kurum :.....

Yaşı :.....

Sabit Telefonu :.....

Cep Telefonu :.....

Adresi :.....

Hangi işi yapabileceği :.....

1) :.....

2) :.....

3) :.....

Yapacağı isin kesin

Tarihi ve saati :.....

Varsa yapılacak ise ilişkin belge ve sertifikası :.....

Varsa okul tarafından temin edilmesini istediği araç gereçler :.....

Okulun koordinasyonuna ihtiyaç duyulan kurum ve kuruluşla:.....

Kendisinin koordinasyon

sağlayacağı kurum ve kuruluşlar :.....

Gönüllü Veli Sosyal Etkinlikler Kurulu Başkanı

Adı Soyadı Adı Soyadı

İmzası

Ek 11: Veli İzin Belgesi

Velisi bulunduğum sınıfı nolu öğrencinin planlanan..... toplum hizmeti çalışmasına katılmasında herhangi bir sakınca görmediğimi bildiririm.

Veli

Adı Soyadı

Adres :

Sosyal Kulüplerin Amaçlarına Ulaşma Düzeyini Belirleme Anket Soruları

Değerli meslektaşım;

Bu ölçme aracı “Yapılandırmacı Yaklaşımına Göre Hazırlanmış Sosyal Kulüplerin Genel ve Eğitsel Amaçlarına Ulaşma Düzeyi” başlıklı yüksek lisans tezine veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Ölçme aracı iki ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde kişisel bilgileriniz yer alırken ikinci bölümde eğitsel ve sosyal kulüplerin amaçlarıyla ilgili sorular yer almaktadır. Anket formunda farklı türlerde sorular kullanılmıştır. Karşısında kutucuk veya parantez () bulunan soruları, size göre en doğru cevap seçeneğine ilişkin kutucuğun veya parantezin içine “X” işareti koyarak cevaplayınız.

Bu ankette hiçbir sorununun kesin doğru veya kesin yanlış cevabı yoktur. Bundan dolayı cevaplarınız, vereceğiniz samimi cevaplar sayesinde gerçek durum ortaya konulacaktır. Bu tez çalışmasına yapmış olduğunuz katkılardan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

Volkan KARAKAYA
KAÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
Eğitim Programları ve Öğretimi
Yüksek Lisans Öğrencisi
İletişim: volkan_kara_kaya@hotmail.com

BÖLÜM - I	
KİŞİSEL BİLGİLER	
1. Branşınız:	() Sınıf Öğretmenliği () Matematik Öğretmenliği () Türkçe Öğretmenliği () Fen bilgisi Öğretmenliği () Sosyal Bilgiler Öğretmenliği () Yabancı Diller () Diğerleri
2. Mesleki kıdeminiz:	() 1-5 yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl () 16-20 yıl () 20 ve üstü
3. Cinsiyetiniz:	() Bayan () Erkek
4. Kulübünüzün adı:	
5. Okulunuzda bulunan mevcut sosyal kulüp sayısı:	

Lütfen arka sayfaya geçiniz.

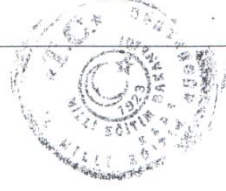

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KAYNAKLANAN SORUNLAR						
		(1) Hiç Katılmıyorum	(2) Katılmıyorum	(3) Orta Düzeyde Katılmıyorum	(4) Katılıyorum	(5) Tamamen Katılıyorum
Sosyal kulüpler;						
1.	İnsan haklarına saygı duyulmasını sağlar.					
2.	Kişinin güçlü yönlerini tanıyabilmesini sağlar.					
3.	Geleceğe dönük planlamalar yapılmasını sağlar.					
4.	Başkalarına güvenme duygusu geliştirir.					
5.	Kişide çevreyi koruma bilinci oluşturur.					
6.	Özgüven duygusunun gelişmesini sağlar.					
7.	Kişinin zayıf yönlerini tanmasını sağlar.					
8.	Planlı çalışma alışkanlığı oluşmasına katkı sağlar.					
9.	Girişimcilik ruhunun gelişmesini sağlar.					
10.	Çevreye uyumu kolaylaştırır.					
11.	Yeteneklerin geliştirilmesine katkı sağlar.					
12.	Tutumlu olma alışkanlığının gelişmesine katkı sağlar.					
13.	Bireysel farklılıklara saygı duyulmasını sağlar.					
14.	Sorumluluk bilincinin gelişmesini katkı sağlar.					
15.	Verilen görevleri yerine getirilmesine katkı sağlar.					
16.	Toplumsal sorunlara ilgi duyulmasına katkı sağlar.					
17.	Toplumsal sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar.					
18.	Toplumsal sorunların çözümü için çözüm önerileri geliştirilmesini sağlar.					
19.	Grupla çalışma isteğini artırır.					
20.	Yetenekler doğrultusunda kişiyi yönlendirir.					
21.	Ders dışı zamanı verimli kullanma alışkanlığı geliştirir.					

Lütfen diğer sayfaya geçiniz.

		(1) Hiç Katılmıyorum	(2) Katılmıyorum	(3) Orta Düzeyde Katılmıyorum	(4) Katılmıyorum	(5) Tamamen Katılmıyorum
YÖNETİMDEN KAYNAKLANAN SORUNLAR						
22.	Sosyal kulüplerin yöneticisi okul müdürüdür.					
23.	Sosyal kulüp çalışmaları kulüp rehber öğretmeni gözetiminde yapılır.					
24.	Sosyal kulüp çalışmalarında kulüp rehber öğretmeni, yaratıcı ve özgün fikirler üretmeye teşvik eder.					
25.	Sosyal kulüplerde, kulüp rehber öğretmeni duygu ve düşünceleri etkilemeden, çalışmalara rehberlik eder.					
26.	Sosyal kulüplerde, kulüp rehber öğretmeni çalışma takvimine uyulmasını sağlar.					
27.	Sosyal kulüplerde kulüp öğretmeni yapılan çalışmaları değerlendirir.					
28.	Sosyal kulüplerde kulüp rehber öğretmeni, kulüp çalışma amaçları hakkında bilgilendirme yapar.					
29.	Sosyal kulüplere katılırken ilgi ve istekler dikkate alınır.					
30.	Sosyal kulüplerde, toplum hizmeti hakkında bilgilendirmeler yapılır.					
31.	Sosyal kulüplerde, kulüp temsilcisi seçimi demokratik olarak yapılır.					
32.	Sosyal kulüplerin çalışmalarının yürütülmesinde gerekli olan araç ve gereçler okul tarafından sağlanır.					
33.	Sosyal kulüplerde, toplantılara devamlılık düzenli olarak sağlanır.					
34.	Sosyal kulüplerde, proje çalışmalarında yapılan değişiklikler kulüp rehber öğretmenine bildirilir.					
35.	Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda yıllık çalışma planına uyulur.					
36.	Sosyal kulüplerde, yapılan çalışmalarda diğer kulüplerle işbirliği yapılır.					

FORM: 2

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Volkan KARAKAYA
Kurumu / Üniversitesi	Kafkas Üniversitesi
Araştırma yapılacak iller	Kars
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	Merkez İlköğretim Okulları
Araştırmanın konusu	Yapılandırıcı Yaklaşımına Göre Hazırlanmış Sosyal ve Eğitsel Kulüplerin Genel ve Eğitsel Amaçlarına Ulaşma Düzeyi
Üniversite / Kurum onayı	Var
Araştırma/proje/ödev/tez önerisi	Tez
Veri toplama araçları	Yapılandırıcı Yaklaşımına Göre Hazırlanmış Sosyal ve Eğitsel Kulüplerin Genel ve Eğitsel Amaçlarına Ulaşma Düzeyleri ile ilgili Araştırma
Görüş istenilecek Birim/Birimler	Merkez İlköğretim Okulları
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
Araştırma konusunun Merkez İlköğretim Okullarında görevli Öğretmenlere uygulanmasına oy birliği ile karar verilmiştir.	
Komisyon kararı	Oybirliği / Oyçokluğu ile alınmıştır.
Muhalif üyenin Adı ve Soyadı:	Gerekçesi

1.2.106/2011

Komisyon Başkanı

Osman URLUNÇ

Şube Müdürü

KOMİSYON

Üye

Nigar GÖNÜLLERAN

Kimya Öğretmeni

Üye

Ali Kasım BULUT

Sınıf Öğretmeni

T.C.
KARS VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı :B.08.4.MEM.0.36.00.20-604.01- 10680
Konu:Tez Çalışması

13 HAZİRAN 2011

VALİLİK MAKAMINA
KARS

Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı Yüksek Lisans programı öğrencisi Volkan KARAKAYA'NIN "Yapılandırma Yaklaşımı Göre Hazırlanmış Sosyal ve Eğitsel Kulüplerin Genel ve Eğitsel Amaçlarına Ulaşma Düzeyi" çalışmasını İlimiz dahilindeki merkez ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlere uygulaması Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün 09/06/2011 tarihli ve 122 sayılı yazılarında belirtilmektedir.

Adı geçen tarafından İlimiz dahilindeki merkez ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlere anket çalışmalarının yapılmasını, ilgiliye ait belgeler, Milli Eğitim Bakanlığına Bğlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesinin 10. Maddesine göre oluşturulan Araştırma Değerlendirme Komisyonu tarafından değerlendirilmiş olup, adı geçen tarafından eğitimi-öğretimi aksatmayacak şekilde performans değerlendirmesini merkez ilköğretim okulları öğretmenlerine yapılması, sonucun CD'ye kayıt olarak ilgili birimimize teslim edilmesi Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

Gökhan ALTUN
Milli Eğitim Müdürü V.

OLUR
10./06/2011

Muhammed Lütfi KOTAN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Adres: Milli Eğitim Müdürlüğü Tel :0 474 2128226 E.Mail: meb@karsmem.gov.tr
KARS Fax : 0 474 2128229 İnt.Adresi: Karsmem@meb.gov.tr

